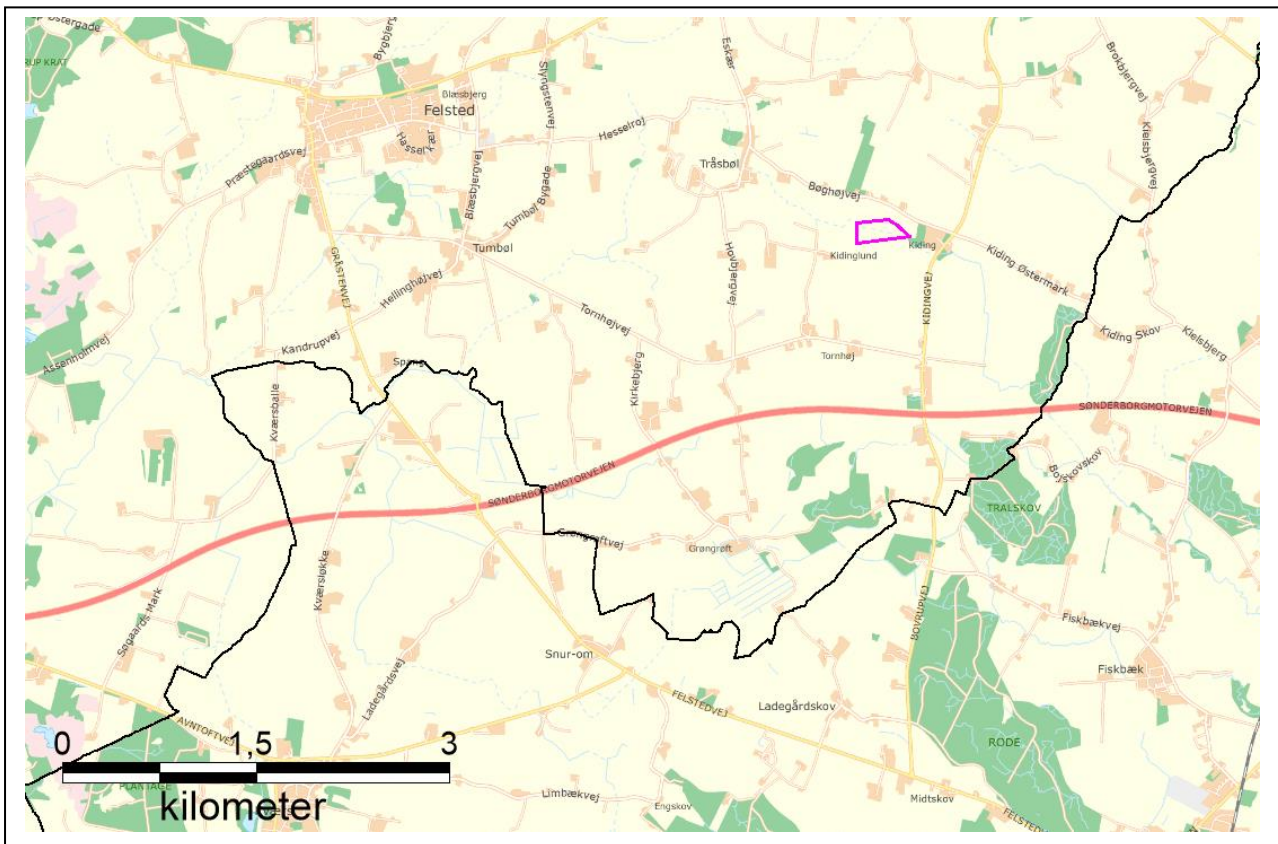

Hans Peter Staugaard Bertram
c/o Bjergmose
Bygbjergvej 10
6200 Aabenraa
CVR-NR: 37794597

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Tine Bunk Schrøder
E-mail: tbs@rsyd.dk
Direkte tlf.: 2460 3012
Dato: 11. december 2020
Sagsnr.: 19/32666
Skabelonversion: 8

TILLADELSE TIL ERHVERVSMÆSSIG RÅSTOFINDVINDING

af rødbrændende ler gældende til den 10/12-2030 på del af matr.nr. 1 Tråsbøl, Felsted i Aabenraa Kommune.

Projektarealet er vist med pink markering

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Afgørelse.....	2
1.1	Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding	2
1.2	Før tilladelsen tages i brug	4
1.3	Ejerforhold.....	4
2	Sagens baggrund	4
2.1	Ansøgningens indhold	4
2.2	Beskrivelse	5
3	Vilkår.....	6
3.1	Omfang	6
3.2	Drift.....	7
3.3	Adgangsforhold og afstande.....	9
3.4	Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.	11
3.5	Efterbehandling m.m.....	12
4	Generelle bestemmelser	13
5	Sikkerhedsstillelse	15
6	Ansøgningsprocessen	16
6.1	Myndighedshøring.....	16
6.2	Miljøvurderingsloven.....	17
6.3	Partshøring	18
7	Regionens vurdering af sagen	18
7.1	Lovgrundlag	19
7.2	Gennemgang af hensyn og vurderinger	19
8	Klagevejledning og underretning	26
8.1	Klagevejledning.....	26
8.2	Underretning om afgørelsen	27
9	Bilag	28

1 AFGØRELSE

Forud for meddelelse af denne tilladelse har Region Syddanmark vurderet, hvilke vilkår, der skal fastsættes, samt foretaget en hensynsafvejning i henhold til råstoflovens § 3.

Der redegøres i afsnit 7 nærmere for afvejningen af hensyn samt vurderingen af hvilke vilkår, indvindingen kræver.

Afgørelsen er truffet på baggrund af:

- råstofloven
- miljøvurderingsloven
- Region Syddanmarks Råstofplan 2016
- habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)
- habitatdirektivet (direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter) og
- vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder".

Øvrigt lovstof, som der henvises til i teksten:

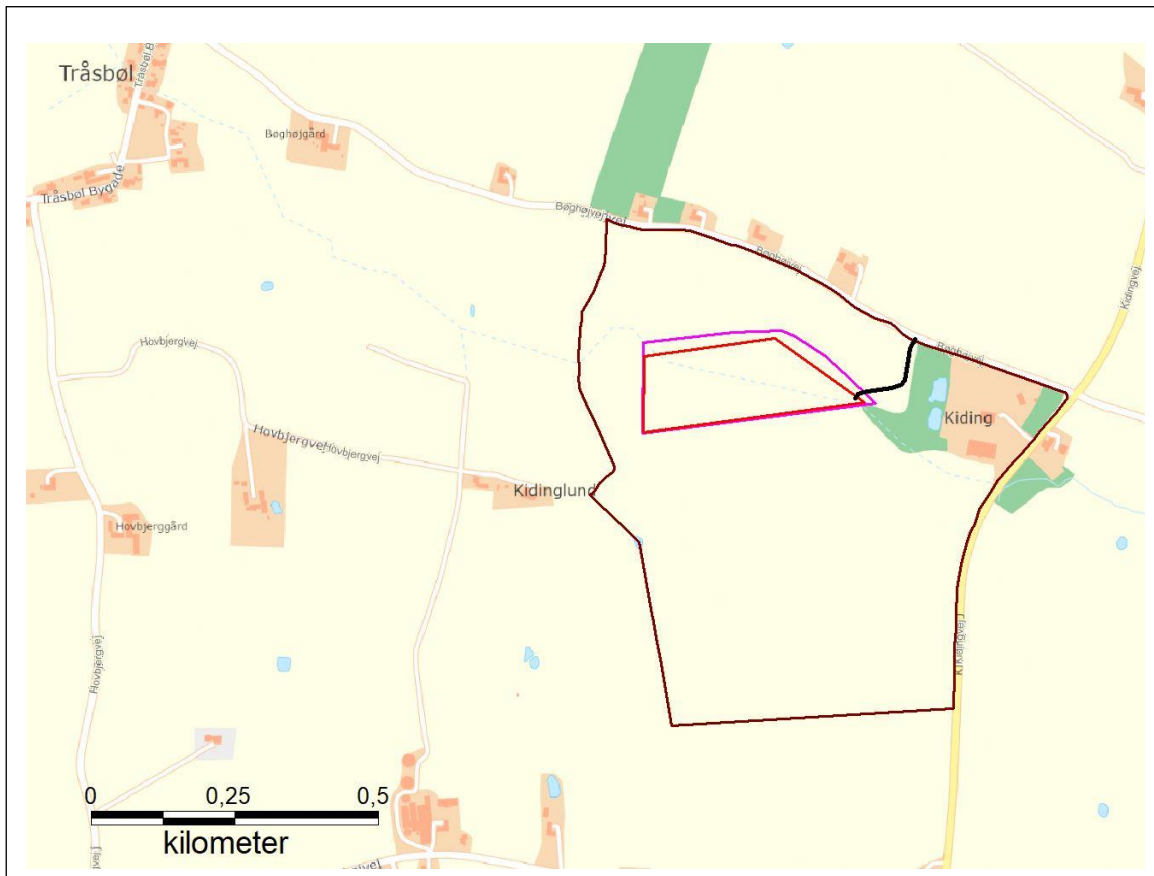
- affalds- og råstofafgiftsloven
- jordforureningsloven
- olietankbekendtgørelsen og
- forvaltningsloven

Samtidige afgørelser fra andre myndigheder:

- Aabenraa Kommune har den 11. marts 2020 efter vejlovens § 49 meddelt tilladelse til vejadgang til lergraveområde på matr. nr. 1 Tråsbøl, Felsted, bilag 5.
- Tilladelse til regulering af det offentlige vandløb Tråsbøl Vestermose Bæk (Tilladelse til etablering af minivådområde), bilag 6

1.1 Tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding

Region Syddanmark meddeler hermed tilladelse til indvinding af op til 12.500 m³ rødbrændende ler på et 4 ha stort indvindingsareal af matr.nr. 1 Tråsbøl, Felsted i Aabenraa Kommune, beliggende inden for et projektområde på 5 ha. Se oversigtskort herunder:

Oversigtskort over området. Projektområde med pink stregfarve, indvindingsareal med rød og matrikelgrænse med brun stregfarve.

Tilladelsen meddeles i medfør af råstoflovens § 7, stk. 1. Tilladelsen er betinget af vilkårene, som er stillet i medfør af råstoflovens § 10 og tilhørende forudsætninger.

Vilkårene er også bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset, om der er sket tinglysning.

Såfremt hele ressourcen ikke er indvundet ved tilladelsens udløb, kan der ansøges om en ny tilladelse eller der kan ansøges om tilladelse til udvidelse eller ændring af indvindingsområdet.

Råstofforladelser kan tilbagekaldes af råstofmyndigheden i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, jf. råstoflovens § 11.

Tilladelsen bortfalder jf. § 10, stk. 7, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

1.2 Før tilladelsen tages i brug

Region Syddanmark skal give accept til at indvindingen påbegyndes herunder arbejdet med at afrømme overjord. Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- Klagefristen skal være udløbet. Evt. klager over tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor skal klagefristen være udløbet, før regionen kan give accept til indvinding.
- Sikkerhedsstillelse. Der skal være stillet en økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen af indvindingsarealet, se nærmere under kapitel 5.
- Afsættelse af indvindingsarealet jf. vilkår. Indvindingsarealet skal afgrænses med tydelige betonpæle el. lign.
- Dispensationer og tilladelser udenfor samordningspligten:
 - Vejadgang skal være etableret jf. Aabenraa Kommunes tilladelse fra den 11. marts 2020.
 - Tilladelse til regulering af det offentlige vandløb Tråsbøl Vestermose Bæk, jf. Aabenraa Kommune den 20. marts 2020.

Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i denne tilladelse, skal indhentes separat.

1.3 Ejerforhold

Ifølge tingbogen står Hans Peter Staugaard Bertram som ejer af matr.nr. 1 Tråsbøl, Felsted i Aabenraa Kommune. Ejer har givet samtykke ved underskrift på ansøgningen.

2 SAGENS BAGGRUND

2.1 Ansøgningens indhold

- Hans Peter Staugaard Bertram har ansøgt om tilladelse til en 1-årig indvindingstilladelse på op til 12.500 m³ rødbrændende ler på et ca. 4 ha stort indvindingsareal af matr.nr. 1 Tråsbøl, Felsted i Aabenraa Kommune, beliggende inden for et projektområde på 5 ha. Arealet er ejet af ansøger.
- Der er samlet søgt om et projektområde på 5 ha, idet jordvolde og oplag af muld således vil være beliggende uden for indvindingsarealet, hvor råstofindvindingen vil foregå, men inden for projektområdet.
- Det ansøgte areal er beliggende inden for udpeget interesseområde for rødbrændende ler i Råstofplan 2016.
- Der forventes at indvinde til maksimalt 2 meter under terræn og ikke under grundvandsspejlet.
- Indvindingen forventes påbegyndt, når tilladelsen foreligger.

- Der ønskes følgende driftstider 07.00-18.00 mandag til fredag.
- Råstofferne påtænkes anvendt til teglproduktion.
- Til indvindingen ønskes anvendt følgende maskiner: 1 gravemaskine, 1 bulldozer til genudlægning af muldjorden samt 7-8 lastbiler i pendulfart. Der benyttes lejede maskiner, så der er ikke opgivet et årligt forbrug af olie eller diesel, men der må forventes et årligt forbrug af ca. 5.000 liter diesel. Service af maskinerne vil foregå uden for projektarealet.
- Affald, som genereres i forbindelse med aktiviteterne i råstofgraven, vil formentligt dreje sig om begrænsede mængder af husholdningsaffald, som medtages og bortskaffes af entreprenøren.
- Adgang til råstofgraven skal ske ad overkørsel til Bøghøjvej via eksisterende markadgang.

2.2 Beskrivelse

Der er ansøgt om en 1-årig indvindingstilladelse på et 4 ha stort indvindingsareal med en forventet indvinding på op til 12.500 m³ rødbrændende ler. Indvindingen vil ske inden for et 5 ha stort projektområde, således jordvolde og oplag af muld vil være beliggende uden for selve indvindingsarealet, hvor råstofindvindingen vil foregå, men inden for projektområdet. Leret vil blive indvundet i en til to gravekammer. Det ansøgte areal er beliggende inden for udpeget interesseområde for rødbrændende ler i Råstofplan 2016. Det ansøgte areal fremgår af oversigtskortet på bilag 1.

Der vil kun blive indvundet rødbrændende ler, og der vil maksimalt blive gravet til 2 meter under terræn. Det ansøgte areal ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og uden for indvindingsopland til vandværker. Der vil ikke blive gravet under grundvandsspejl. Vandspejlet i nærliggende boring ligger ca. 26-30 meter under terræn, men der må også forventes et mere overfladenært vandspejl i området, idet der løber et rørlagt vandløb gennem projektarealet.

I forbindelse med indvindingen vil der blive etableret støjvolde/mulddepoter op mod nærmeste bebyggelser Bøghøjvej 15 og 17, som ligger inden for en radius af 200 nord for projektarealet. Der vil ligeledes blive etableret støjvolde mod bebyggelsen Kidingvej 60, som ligger mellem 200 og 300 m øst for projektarealet, idet adgangsvejen vil være til Bøghøjvej i nordøst.

Der vil blive gravet hhv. øst og vest for et rørlagte vandløb beliggende diagonalt igennem arealet, og som efter indvindingen af ler vil indgå i minivådområdet, som skal etableres på arealet. Der vil under indvindingen blive holdt en graveafstand til dette rørlagte vandløb på mindst 4 meter fra rørledningens midte i henhold til Aabenraa Kommunes høringssvar.

Efterbehandling til minivådområde bevirker, at det rørlagte vandløb centralt i området vil blive gravet op og indgå i minivådområdet, der vil blive omgivet af græsarealer, mens der uden om selve projektarealet fortsat vil være mark, enten i omdrift eller brak.

3 VILKÅR

I dette afsnit fremgår vilkårene, der er tilknyttet tilladelsen. Vilkårene er som udgangspunkt stillet med hjemmel i råstofloven. Det fremgår, hvis de er stillet efter anden lovgivning.

3.1 Omfang

1. Tilladelsen er gældende 10 år frem, hvorefter tilladelsen udløber. Såfremt indvindingen ikke er færdig, kan der søges om en ny tilladelse.
2. Der må indvindes op til 12.500 m³ rødbrændende ler i løbet af én til to gravekampagner.
3. Projektet skal holdes indenfor det på bilag 1 indtegnede område (herefter kaldet projektområdet).
4. Indvindingen skal ske indenfor det på bilag 1 indtegnede område (herefter kaldet indvindingsarealet). Efterbehandlingen skal ske hurtigst muligt efter endt indvinding i henhold til tidsplan i tilsagn til etablering af et kvælstof-minivådområde.
5. Grænsen for det område, der må graves i (indvindingsarealet), skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Syddanmark. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes og skal sikres, så de ikke bliver beskadigede. Det kan f.eks. ske med betonringe.
6. Råstofindvindingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med graveplanen, jf. bilag 2, samt tilladelsen til regulering af det offentlige vandløb Tråsbøl Vestermose Bæk, jf. bilag 6. Eventuelle ændringer i graveplanen skal godkendes skriftligt af Region Syddanmark.
7. Til råstofindvinding, herunder efterfølgende behandling af materialerne, må kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner: 1 gravemaskine og 1 bulldozer. Afvigelser herfra kan kun ske efter forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.
8. Region Syddanmark skal til enhver tid holdes underrettet om, hvem der forestår indvindingen.
9. Driftsmedarbejdere skal være bekendt med vilkårene i denne tilladelse samt den til enhver tid gældende grave- og efterbehandlingsplan.

3.2 Drift

10. For at beskytte naboer mod støj er der fastsat driftstider, som er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning *Ekstern støj fra virksomheder* (vejledning nr. 5/1984).

Råstofgravens driftstider er: hverdage mandag – fredag kl. 07.00 – 18.00.

11. Efter etableringsfasen må det ækvivalente støjniveau (det vil sige støjens middelværdi over et længere tidsrum: Om dagen 8 timer, om aftenen 1 time og om natten ½ time) fra indvindingsområdet i driftssituationen ikke overstige følgende værdier målt/beregnet ved nabobebyggelser:

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Mandag – fredag	07.00 – 18.00	55 dB (A)

Det maksimale støjniveau (peak) må i alle dage i tiden fra kl. 22.00 til kl. 07.00 ikke overstige 55 dB (A) målt/beregnet ved nærmeste nabobebyggelse.

12. Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger og skal udføres af et laboratorium eller person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Viser målingerne/beregningerne, at virksomheden overskrider grænseværdierne, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger.

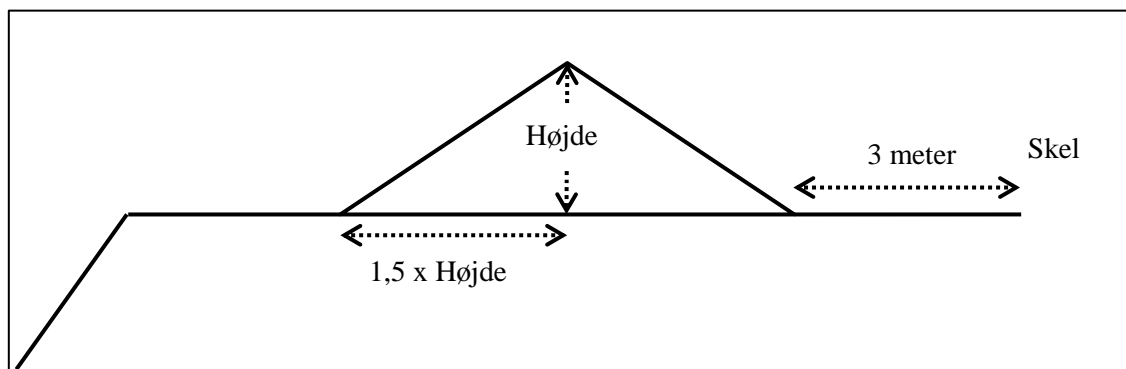
13. Virksomhedens drift må ikke give anledning til gener i form af rystelser og vibrationer eller særlige lydmonstre inkl. impulsstøj, som efter råstofmyndighedens vurdering er væsentlige ved omgivende beboelser og øvrige typer opholdsrum. Råstofmyndigheden vil tage udgangspunkt i gældende vejledninger og retningslinjer ved vurderingen af, om der er tale om væsentlige gener.

Ved tilladelsens ikrafttrædelse gælder således følgende vejledende krav vedr. lavfrekvent støj og infralyd samt vibrationer (vægtet accelerationsniveau):

Anvendelse	Tidspunkt	Lavfrekvent støj (A-vægtet niveau: 10 – 160 Hz)	Infralyd (G-vægtet lydniveau)
Beboelsesrum, herunder i børneinstitutioner og lign.	18.00 – 07.00	20 dB	85 dB
	07.00 – 18.00	25 dB	85 dB
Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum	Alle tidspunkter	30 dB	85 dB
Øvrige rum i virksomheder	Alle tidspunkter	35 dB	90 dB
Anvendelse			Vægtet accelerationsniveau L_{aw}
Boligområder (inkl. byzone) (hele døgnet) Boliger i blandet bolig-/erhvervsområde (centerområder - byzone eller landzone) samt jf. støjvejledningen boliger i det åbne land fra 18.00 – 07.00 Børneinstitutioner og lignende			75 dB

Boliger i blandet bolig-/erhvervsområde (centerområder – byzone eller landzone) samt. Jf. støjvejledningen og boliger i det åbne land (07.00 – 18.00) Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80 dB
Erhvervsbebyggelse	85 dB

14. Hvis tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal indvinder for egen regning lade udføre målinger og beregninger og dokumentere, at de vejledende grænseværdier for lavfrekvent støj og/eller vibrationer er overholdte. Målinger og beregninger skal udføres af akkrediteret laboratorium efter de gældende/gængse målemetoder og jf. de gældende støjvejledninger.
15. Virksomhedens drift må ikke give anledning til andre typer støjgener, som efter råstofmyndighedens vurdering er væsentlige ved omgivende beboelser. Såfremt der er væsentlige gener eller de vejledende støjgrænser ikke overholdes, skal der træffes foranstaltninger til at nedsætte støjgener (f.eks. ved at afskærme støjkluder med støjskærme eller ved at placere volde mod de nærliggende beboelser), således at væsentlige gener undgås, og vejledende støjgrænseværdier overholdes.
16. Etableringen af støjvolde mv. skal ske i en med Region Syddanmark nærmere aftalt periode. Naboerne skal informeres om denne etablering mindst 7 dage forinden opstart.
17. Der skal etableres støjvold mod ejendommene Bøghøjvej 15-17 og Kidingvej 60, for at mindske støjgener fra råstofgraven jf. bilag 2 og principskitser herunder:

Principskitse for etablering af en støjvold med hældning 1:1,5.

18. For støjvolden gælder:
- Støjvoldens fod må ikke placeres nærmere end 3 meter fra vejskel, naboskel eller levende hegn.
 - Støjvoldens hældning må ikke udgøre en risiko for nedskridning.
 - Støjvolden(e) skal have en højde på 3 meter.
 - Støjvolden(e) skal blive liggende i hele indvindingsperioden, medmindre der foreligger skriftlig accept fra Region Syddanmark, og må ikke efter indvindingsens ophør fjernes uden skriftlig accept fra Region Syddanmark.

e. Etablering af støjvolden kan dog fraviges, hvis beboerne på ejendommene Bøghøjvej 15-17 og Kidingvej 60 i enighed ikke ønsker denne etableret på grund af den korte indvindingsperiode.

19. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden. Der skal træffes de fornødne foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg mv. (f.eks. i form af vanding samt renholdelse af interne veje).

20. Råstoffer og jorddepoter skal placeres til mindst mulig gene for nærliggende beboelsesejendomme.

3.3 Adgangsforhold og afstande

Vilkår efter vejloven

21. Adgang til råstofgraven skal være via Bøghøjvej, jf. Aabenraa Kommunes tilladelse efter vejlovens § 49, se bilag 5. Vilkårene er gengivet herunder:

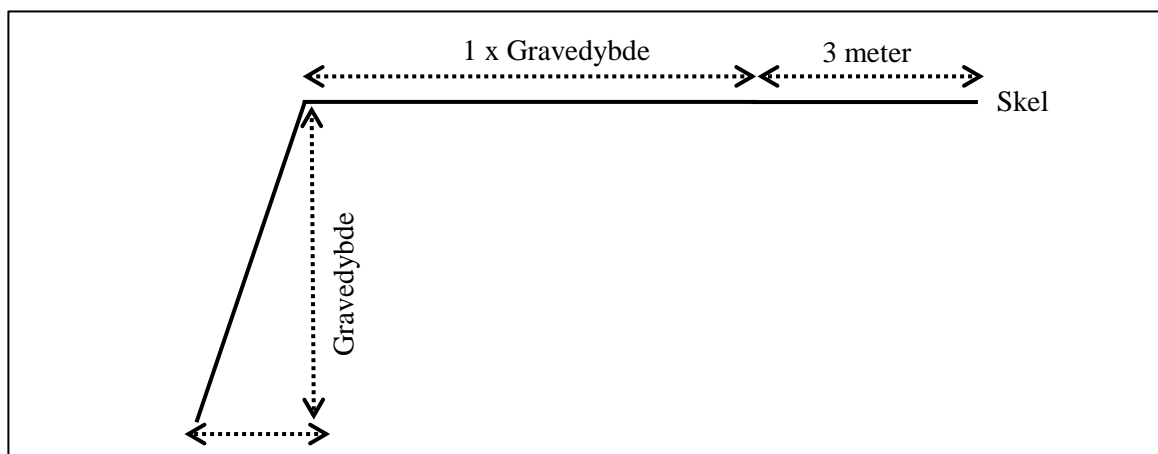
- a. Denne tilladelse gælder i to år fra datoen for afgørelsen, hvorefter den skal søges fornyet, hvis den fortsat er nødvendig.
- b. Vejadgangen skal være så bred, at der ikke køres over i modsatte retning, når der svinges ind og ud fra graveområdet. Vejledende bredde 10 meter.
- c. Vejadgangene skal befæstes med 30 cm BS og 30 cm SGII i hele vejadgangens bredde.
- d. Vejadgangene skal anlægges af en entreprenør, som har erfaring med gravearbejde i offentlige veje.
- e. Ved kørsel til og fra gravearealet skal det sikres, at lastbilerne ikke passerer hinanden på Brokbjergvej. Dette skal enten ske ved, at der er radiokontakt mellem bilerne, eller ved at der kun køres i én retning på Brokbjergvej.
- f. Ved anlæg af vejadgangen skal ansøger sikre, at entreprenøren har personale på opgaven, som har bestået kurset "Vejen som arbejdsplads, trin 1".
- g. Inden der graves i vejarealet, skal entreprenøren søge om gravetilladelse og sikre, at der er kendskab til eventuelle forsyningsledninger i vejen.

Vilkår efter råstofloven

22. Adgangsvejen skal uden for åbningstiden være aflåst/afspærret med bom eller kæde. Dette skal ske for at sikre, at uvedkommende ikke har adgang til råstofgraven, da dette erfaringsmæssigt udgør en risiko for, at der deponeres affald eller for dieselslyveri, hvilket udgør en forureningsrisiko.

Graveafstande og begrænsninger

23. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra Bøghøjvej, naboskel og hegn med mindre andet er aftalt med lodsejerne og godkendt skriftligt af Region Syddanmark. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på normalt 1:1,5.
24. Der må ikke graves nærmere end 25 meter fra grundmurede bygninger. Der må efter de 25 meter ikke graves under et skråningsanlæg på normalt 1:1,5.
25. Hvis der graves stejlere end vilkår 25 og 26 skal de 3 meter fra skel tillægges 1 x gravedybden, jf. figuren herunder:

Principskitse for stejl gravning

26. Tilladt gravedybde er til forekomstens bund af rødbrændende ler, dog maks. 2 meter, under forudsætning af, at skråningsanlæg overholdes.
27. Gravningen må ikke give risiko for nedskridning.
28. Støjvolde, jorddepoter, oplag eller lignende må ikke anlægges højere end 3 meter over omkringliggende terræn. Eventuel forøgelse af denne højde kan kun ske efter forudgående godkendelse hos regionen.

Vilkår efter vandløbsloven (og regler udstedt i medfør af loven)

29. Der må ikke graves nærmere det rørlagte vandløb end 4 meter fra rørledningens midte.

3.4 Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.

30. Muld- og evt. overjordsdepoter skal placeres inden for det ansøgte projektareal og således, at der ikke kan ske sammenblanding med andre materialer.
31. Den, der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af oliespild fra maskiner og eventuelle brændstoftanke, og for at gravearbejdet ikke forårsager ødelæggelse eller beskadigelse af vandforsyningen i området.
32. Alt arbejde med miljøfremmede stoffer skal ske i henhold til gældende miljøregler.

Tankning og spild

33. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp.
34. Tankning og vask af samt olieskift mv. på *selvkørende maskiner* skal foregå uden for det åbne indvindingsareal og skal foregå, så spild undgås, ligesom service og reparation skal foregå uden for indvindingsarealet.
35. Mindre olie- og kemikaliespild skal opsamles straks. Større, akut forurening skal anmeldes til kommunen (ring 112).

Opbevaring og oplag

36. Tanke, beholdere og tankanlæg (med olieprodukter, benzin og lignende) skal opfylde gældende miljøregler dvs. bl.a. olietankbekendtgørelsen og skal opbevares forsvarligt uden for det åbne indvindingsareal i aflåst container med spildbakke, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand eller regn- og spildevandssystemer.

Affald og tilførsel af materialer

37. Bortskaffelse af affald skal ske i henhold til gældende affaldsregulativ for Aabenraa kommune.
38. Der må ikke deponeres affald eller andet, der kan forurene grundvand, jord og undergrund i grusgraven.
39. Der må ikke foretages afbrænding i grusgraven af hensyn til miljøet (se i øvrigt vilkåret om affaldshåndtering).
40. Der må ikke tilføres fremmede råstoffer til sammenblanding med gravens råstoffer uden forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.

Vilkår efter vandløbsloven

41. Ændring af vandløbets skikkelse eller placering må kun ske efter tilladelse fra vandløbsmyndigheden jf. vandløbslovens § 17. Eventuelle dræn der føres ind eller ud af projektområdet skal opretholde deres funktion.

3.5 Efterbehandling m.m.

Efterbehandlingsplanen er udarbejdet i overensstemmelse med indvinders og lodsejers ønsker samt tilladelse til etablering af minivådområde, givet af Aabenraa Kommune den 20. marts 2020.

Vilkår efter råstofloven

42. Efter endt gravning skal der efterbehandles til kvælstof-minivådområde med inddragelse af det rørlagte vandløb centralt i området. Minivådområdet vil blive omgivet af græsarealer, mens der uden om selve projektarealet fortsat vil være mark, enten i omdrift eller brak efter den godkendte efterbehandlingsplan, jf. bilag 3 og bilag 6. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes skriftligt af Region Syddanmark.
43. Efterbehandlingen skal udføres jf. planen i bilag 3 og bilag 6, og arealerne, der efterbehandles til landbrugsmæssig drift, skal efterbehandles med skrænthældninger, som er egnede for kørsel med landbrugsmaskiner, f.eks. med 1:7.
44. Fjernes eller beskadiges beplantning i skel, skal en tilsvarende beplantning etableres som en del af efterbehandlingsarbejdet.
45. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.
46. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal Region Syddanmark underrettes herom, således at evt. tvivsspørgsmål omkring efterbehandlingsens udførelse kan afklares.
47. Projektarealet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle i tilknytning til råstofindvindingen opførte bygninger eller andet oplag, da det kan virke skæmmende.
48. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af råstoflovens § 11, stk. 1 indtræder efterbehandlingsforpligtigheden omgående.
49. Efterbehandlingen skal være afsluttet inden tilladelsen udløber.

50. I tilfælde af gravning på tilgrænsende ejendomme kan Region Syddanmark på et hvilket som helst tidspunkt under som efter gravningens afslutning forlange gennemgravning og efterbehandling af skelområdet.

51. Der skal stilles en økonomisk sikkerhed for gennemførelsen af efterbehandlingen; se nærmere i afsnit 5. Region Syddanmark kan kræve sikkerhedsstillelsen forhøjet, hvis det findes nødvendigt på grund af ændringer i efterbehandlingsplanen og/eller andre forhold. Sikkerheden skal gælde til efterbehandlingen er udført og godkendt af Region Syddanmark.

Vilkår efter museumsloven

Museum Sønderjylland vurderer i høringsvar til myndighedshøringen, at der er minimal risiko for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder, idet området ligger lavt og fugtigt, og vedlægger en tidligere udtalelse til ansøgers konsulent, hvor museet skriver, "at risikoen for at støde på arkæologiske fortidsminder under jordarbejde er minimal, og mener, at en arkæologisk forundersøgelse ikke er nødvendig".

Bygherre bedes dog være opmærksom på, at hvis der under anlægsarbejdet alligevel påtræffes jordfaste fortidsminder eller andre kulturhistoriske anlæg, skal anlægsarbejdet (jf. museumslovens § 27, lov nr. 473 af 7. juli 2001) omgående indstilles i det omfang, det berører fortidsminder, og Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev adviseres.

Det kan endvidere oplyses, at bygherre i givet fald ikke skal udrede udgifterne til en eventuel arkæologisk undersøgelse.

4 GENERELLE BESTEMMELSER

Følgende gælder i øvrigt efter råstofloven og efter andre love og bestemmelser:

Tilsyn

Region Syddanmark er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med, at vilkår meddelt i medfør af råstofloven overholdes jf. råstoflovens § 31, stk. 1. Tilsynsmyndigheden kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 31, stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan, såfremt et påbud ikke efterkommes indenfor den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

Tinglysning af efterbehandlingsvilkår

Når afgørelsen er endelig og klagefristen er udløbet, tinglyser Region Syddanmark vilkårene for efterbehandling på ejendommen.

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der sker tinglysning. Tinglysningen sker i medfør af råstoflovens § 10, stk. 6 med Region Syddanmark som påtaleberettiget.

Indvinder skal efter loven betale tinglysningsgebyret. Når tinglysningen er sket, sender regionen en regning for udlagt tinglysningsgebyr.

Når efterbehandlingen af indvindingsområdet er godkendt af Region Syddanmark, vil de tinglyste vilkår med undtagelse af vilkår 50 blive afløst og sikkerhedsstillelsen blive frigivet.

Arkæologi

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev. Danefæ og danekræ tilhører staten. Danefæ skal afleveres til Museum Sønderjylland, og danekræ til et af statens naturhistoriske museer. Indvindingen skal standses i det omfang, den berører fortidsmindet.

Råstofafgift

Der skal betales råstofafgift ved indvinding af naturbundne råstoffer, jf. affalds- og råstofafgiftsloven.

Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette Region Syddanmark.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Syddanmark, vedlagt en af den nye indvinder underskrevet erklæring, der fastslår, at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Syddanmark kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Syddanmark om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i råstofgraven, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning, som regionen udsender årlig information om til alle indvindere. Region Syddanmark videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

Indberetning til GEUS

Resultater af evt. udførte råstofboringer, prøveboringer i jorden samt geofysiske undersøgelser mv. skal indberettes til GEUS inden tre måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

Tilførsel af jord

Tilførsel af såvel forurenede som u-forurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52. Der kan søges dispensation.

Forsyningsledninger

Der er ingen ledninger inden for projektarealet, jf. forespørgsel i LER.

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger om ledningsføringer på arealet i Ledningsejerregisteret (LER).

5 SIKKERHEDSSTILLELSE

Ansøger Hans Peter Staugaard Bertram skal stille en sikkerhed til sikring af efterbehandlingsarbejderne på matr. nr. 1 Tråsbøl, Felsted i Aabenraa Kommune på kr. 800.000, indeks 108,46 4. kvartal 2019.

Beløbets størrelse er fastlagt ud fra et estimat på en efterbehandlingspris på landbrugsjord 150.000 kr. pr (åben) hektar samt tillæg på kr. 50.000 pr. ha for arbejde, som kan tilkomme i forbindelse med etableringen af minivådområdet.

Der skal fremsendes en sikkerhedsstillelse til Region Syddanmark, inden tilladelsen kan tages i brug.

Sikkerhedsstillelsens størrelse er betinget af, at det aktuelle gravefelt ikke overstiger 4 ha, og kan reguleres, når Region Syddanmark skønner dette nødvendigt af hensyn til ændringer i prisniveau, graveplan, efterbehandling eller lignende.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indeksreguleres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter foregående års indeks for 4. kvartal.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af Region Syddanmark, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Sikkerheden stilles i form af anfordringsgaranti uden udløbsdato fra indvinders pengeinstitut.

6 ANSØGNINGSPROCESSEN

Afsnit 6.1 beskriver forløbet omkring myndighedshøringen og de indkomne høringssvar samt regionens bemærkninger til disse. Under afsnit 6.3 beskrives forløbet omkring partshøringen, de indkomne høringssvar og regionens bemærkninger til disse.

6.1 Myndighedshøring

Ansøgningsmaterialet har i perioden den 26. november 2019 til den 7. januar 2020 været sendt i myndighedshøring jf. råstoflovens § 8 med henblik på samordning med andre myndigheder for at klarlægge, om en råstoftilladelse på arealet kræver øvrige tilladelser, dispensationer og lignende. Materialet har været sendt til følgende myndigheder:

- Aabenraa Kommune
- Museum Sønderjylland

Der indkom følgende høringssvar:

Hvem	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
Aabenraa Kommune	<p>Landskab/Natur</p> <p>§ 3-beskyttet natur: Ingen bemærkninger</p> <p>Natura 2000-område er: Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov der ligger ca. 1,8 km syd for projektområdet. Vi vurderer derfor, at projektet ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget grundet afstanden.</p> <p>Bilag IV arter: ingen registreret i området.</p> <p>Generelt: Vi skal bemærke, at minivådområder pr definition ikke er naturområder men tekniske anlæg, som ofte af midlertidig karakter. Etablering af minivådområdet vil kræve landzonetilladelse efter Planloven.</p> <p>Vandløb: Det rørlagte vandløb på matr. nr. 1, Tråsbøl, Felsted må ikke bortgraves eller på anden måde ødelægges i forbindelse med indvindingen. Udgravning må ikke ske nærmere end 4 meter fra rørløbningens midte. Ændring af vandløbets skikkelse eller placering må kun ske efter tilladelse fra vandløbsmyndigheden jf. vandløbslovens § 17. Eventuelle dræn der føres ind eller ud af projektområdet skal opretholde deres funktion.</p>	Regionen har taget kommunens høringssvar til efterretning, og der er indsat vilkår i tilladelsen i forhold til graveafstand til det rørlagte vandløb.

	<p>Generelt: Etablering af et minivådområde/regulering af offentligt vandløb kræver reguleringstilladelse og screeningsafgørelse (VVM).</p> <p>Grundvand: Ingen bemærkninger.</p> <p>Landbrug: Hvis det efterbehandlede minivådområde efter en årrække registreres som sårbar natur, kan det begrænse udviklingsmulighederne for et husdyrbrug. Det vurderes dog ikke at have negativ indvirkning på de husdyrbrug, der ligger i området pga. afstanden og den eksisterende beskyttede natur.</p> <p>Vej: Separat tilladelse – forventet adgang via Bøghøjvej – Kidingvej.</p>	Tilladelse foreligger, og der er indsat vilkår i tilladelsen med henvisning til kommunens tilladelse.
Museum Sønderjylland	Museum Sønderjylland vurderer i høringsvar til myndighedshøringen, at der er minimal risiko for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder, idet området ligger lavt og fugtigt, og vedlægger en tidligere udtalelse til ansøgers konsulent, hvor museet skriver, "at risikoen for at støde på arkæologiske fortidsminder under jordarbejde er minimal, og mener, at en arkæologisk forundersøgelse ikke er nødvendig".	Regionen har indarbejdet museets vurdering i tilladelsen.

6.2 Miljøvurderingsloven

Screeningsafgørelsen

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, hvilket betyder at Region Syddanmark har foretaget en screening af projektet efter kapitel 8 i miljøvurderingsloven.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Region Syddanmarks screeningsafgørelse inkl. vurdering fremgår af bilag 4.

Screeningsafgørelsen har været i høring ved berørte parter i perioden 15. januar 2020 til 12. februar 2020. Der er indkommet høringsvar fra Aabenraa Kommune og Museum Sønderjylland. Svarene er indarbejdet i screeningsafgørelsen.

Afgørelsen, om at der ikke er pligt til at udarbejde en miljøkonsekvensrapport (tidl. VVM-redegørelse), er meddelt den 26. februar 2020 i henhold til miljøvurderingslovens § 21. Klagefristen udløb den 25. marts 2020 uden at nogen havde klaget.

Råstofindvindingstilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at der ikke er nogen væsentlig miljøpåvirkning forbundet med indvindingen.

6.3 Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19. I forbindelse med partshøringen har Region Syddanmarks udkast til tilladelse samtidigt været i høring hos Aabenraa Kommune om fastsættelse af vilkår om efterbehandling i medfør af råstoflovens § 10a.

Der er følgende myndigheder og parter i denne sag:

Navn	Vedrørende	Berørt ejendoms adresse	Kontaktadresse
Hans Peter Staugaard Bertram (lodsejer og ansøger)	Ejer, matr.nr. 1 Tråsbøl, Felsted	Kidingvej 60, 6200 Aabenraa	vesterskov@outlook.dk
Claus P. Hissel	9 Tråsbøl, Felsted	Tornhøjvej 35A, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	Digital Post subsidiært almindelig brevpost
Elli Bøwadt	95 Tråsbøl, Felsted	Hovbjergvej 5, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	Digital Post subsidiært almindelig brevpost
Jep Jørgen de Cosmus Jepsen	18 Tråsbøl, Felsted	Hovbjergvej 7, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	Digital Post subsidiært almindelig brevpost
Knud Erling Jørgensen	90 Tråsbøl, Felsted	Bøghøjvej 11, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	Digital Post subsidiært almindelig brevpost
Mogens Nissen	91 Tråsbøl, Felsted	Bøghøjvej 13, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	Digital Post subsidiært almindelig brevpost
Heidi Hoff Schultz og Michael Stig Schultz	93 Tråsbøl, Felsted	Bøghøjvej 15, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	Digital Post subsidiært almindelig brevpost
Hans Jepsen Steg og Jette Toft Steg	92 Tråsbøl, Felsted	Bøghøjvej 17, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	Digital Post subsidiært almindelig brevpost
Britt Bjerre Paulsen, Landbosyd	Ansøgers konsulent		bbp@landbosyd.dk
Museum Sønderjylland	Berørt myndighed		mesr@msj.dk
Aabenraa Kommune	Berørt myndighed		ha@aabenraa.dk

Høringen er sendt til myndigheder og parter. Høringen forløb i perioden 7. oktober 2020 til 4. november 2020 og der indkom følgende høringssvar:

Ejendommens adresse	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
Aabenraa Kommune	Der er ingen kommentarer til udkastet	-

7 REGIONENS VURDERING AF SAGEN

7.1 Lovgrundlag

En råstof tilladelse skal jf. råstoflovens § 10, stk. 1 indeholde vilkår om virksomhedens drift og om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden.

Tilladelsen kan jf. råstoflovens § 10, stk. 2 indeholde vilkår om, at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål. Jf. råstoflovens § 10, stk. 3 kan regionsrådet fastsætte yderligere vilkår for at **varetage** de hensyn, der er nævnt i lovens § 3.

7.2 Gennemgang af hensyn og vurderinger

Projekttilpasninger

Til markmødet mellem ansøger/lodsejer, dennes konsulent fra LandboSyd, Aabenraa Kommune og Region Syddanmark den 12. december 2019 blev det aftalt mellem parterne, at det ville være hensigtsmæssigt at udvide det ansøgte område, således jordvolde og oplag af muld vil være beliggende inden for det ansøgte projektområde.

Ligeledes blev det aftalt, at der skulle gives tilladelse til at grave til maks. 2 m under terræn, så der er mulighed for at indvinde hele forekomsten af rødbrændende ler.

Habitatbekendtgørelsen

Før der meddeles tilladelse efter råstofloven, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke meddeles tilladelse efter råstofloven, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Vurdering efter § 6 i habitatbekendtgørelsen (Natura 2000-områder):

Nærmeste Natura 2000-område nr. 94, bestående af Habitatområde H83 Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov og Fuglebeskyttelsesområde F68 Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov er beliggende ca. 1,6 km syd for projektarealet.

Natura 2000-området består af flere skove: Rinkenæs Skov, Dyrehaven, Tralskov og Rode Skov, som samlet kaldes Gråstenskoven. Skovene er meget varierede og består overvejende af gammel løvskov. Der er en del bøgebevoksninger og lidt færre egebevoksninger over 100 år. Omkring en fjerdedel af skovarealet udgøres af bøg, eg og ask dækker en fjerdedel, og resten er nåleskov. Den prioriterede skovnaturtype, elle- og askeskov, findes på mindre arealer fordelt over hele området. Skovene huser den ene af de to sønderjyske bestande af hasselmusen. Hvepsevåge yngler normalt med flere par, og rød glente har tidligere ynglet i skovene. Flere steder er der større sletter med overdrevspræg, og eng- eller rigkærspreg.

Langs vandløbene og omkring søer og damme i området er isfuglen udbredt, og omkring Gråsten Slotssø, Vandholm og Saltholm ses jævnligt rørhøg og af og til rørdrum om vinteren. Stor vandsalamander er udbredt i området og forekommer i alle egnede vandhuller.

På grund af afstanden på ca. 1,6 km mellem habitatområdet og projektarealet samt råstofindvindingens karakter i form af indvinding af overfladenær, rød-brændende ler over grundvandsspejl, vurderes råstofindvinding ikke at påvirke arter eller naturtyper på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag eller områdets integritet.

Region Syddanmark vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt og at der derfor ikke skal udarbejdes en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkning på Natura 2000-området.

Vurdering efter § 10 i habitatbekendtgørelsen (bilag IV-arter):

Ifølge opslag i Naturdata på Danmarks Miljøportal er der ikke oplysninger om forekomster af dyre- eller plantearter, som fremgår af habitatdirektivets bilag IV, inden for projektarealet.

Nærmeste registrering i naturdatabasen er mellem ca. 1,3 km sydøst, 1,9 km øst og 2,2 km syd for projektarealet og drejer sig om stor vandsalamander.

Aabenraa kommune angiver i deres høringssvar, at der ikke er registreret bilag IV-arter inden for projektarealet.

Regionen vurderer derfor, at på grund af afstanden og aktivitetens karakter, vil projektet med disse vilkår ikke skabe forringede levevilkår for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Samlet vurdering af forholdet til habitatbekendtgørelsen:

Det er Region Syddanmarks vurdering, at projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Det ansøgte vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget. Det ansøgte vil endvidere efter Region Syddanmarks vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV og ikke ødelægge plantearter, som er optaget i bilaget.

Regionens vurdering af projektet i forhold til råstofplanen

Det ansøgte indvindingsområde ligger uden for de udlagte graveområder i Råstofplan 2016, men er beliggende inden for udpeget interesseområde for rødbrændende ler i Råstofplan 2016.

Det er vurderet, at der kan gives tilladelse til råstofindvindingen, da det vurderes, at det ansøgte er i overensstemmelse med retningslinje 6.4.2 i Råstofplan 2016 og ikke tilsidesætter andre væsentlige interesser.

Det ansøgte projekt vurderes derfor at være i overensstemmelse med råstofplanens retningslinjer og forudsætninger for området.

Regionen kan meddele tilladelse til indvinding af rødbrændende ler til en dybde af maks. 2 m i det åbne land, hvis det ikke er i strid med andre væsentlige hensyn. Ved indvinding af rødbrændende ler bør areaerne kun beslaglægges i én dyrkningssæson. Gravning og efterbehandling skal foregå, så der ikke sker terrænudjævning, dvs. så de oprindelige konturer i landskabet bevares.

Efter det rødbrændende ler er indvundet vil det aktuelle projektareal i den efterfølgende efterbehandling indgå i et minivådområde i henholdt til tilladelse til etablering af minivådområde. Eventuel forekomst af rødbrændende ler uden for minivådområdet vil kunne indvindes senere.

Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan

Det ansøgte område er ikke omfattet af lokalplan. I Aabenraa Kommuneplan er projektområdet udlagt som: *værdifuldt landbrugsområde og skovrejsning uønsket.*

Aabenraa kommune skriver bl.a. i deres høringssvar i 2020 i forbindelse med udkast til screeningsafgørelsen, at "hvis det efterbehandlede minivådområde efter en årrække registreres som sårbar natur, kan det begrænse udviklingsmulighederne for et husdyrbrug. Det vurderes dog ikke at have negativ indvirkning på de husdyrbrug, der ligger i området pga. afstanden og den eksisterende beskyttede natur.

Regionen vurderer, at området ikke er belagt med kommunale planrestriktioner, der hindrer råstofgravning af en overfladenær lerindvinding.

Øvrige myndigheders afgørelser og forudsætninger

Aabenraa Kommune har i deres høringssvar til screeningsafgørelsen påpeget, at der ikke må graves nærmere det rørlagte vandløb end 4 meter fra rørledningens midte. Dette følger af regulativet for vandløbet. Regulativet er udstedt i medfør af vandløbsloven. Region Syddanmark har derfor indarbejdet dette krav i vilkår 29 vedr. graveafstande og begrænsninger.

Aabenraa Kommune har givet tilladelse til vejadgang via Bøgevej og i denne stille flere krav, som regionen henviser til og gengiver i vilkår 21, a-g.

Regionens vurdering af projektet i forhold til grundvandsforhold

Projektarealet ligger indenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), men uden for indvindingsopland til vandværk. Indvindingen drejer sig om afgravning af rødbrændende ler til en dybde af ca. 1 meter under terræn, dog til maks. 2 meter under terræn, hvorfor tykkelsen af lerlaget, som graves bort, er meget begrænset i forhold til de store mægtigheder af ler, som beskrives i borerne i området.

Nærmeste private vandforsyningsboring er beliggende ca. 1,1 km nordøst for projektarealet, er filtersat mellem 55-58 m u.t. og har et velbeskyttet magasin af akkumuleret lertykkelse på 50,5 meter. Der er ikke et indvindingsanlæg tilknyttet boringen, jf. GEUS' Jupiterdatabase.

Nærmeste vandforsyningsboringer er beliggende hhv. ca. 900 m nordvest for arealet og ca. 1 km syd derfor. Nordvest for arealet drejer det sig om borerne DGU nr. 169.942 og 169.598, som begge er vandforsyningsboringer tilhørende Tråsbøl Vandværk. Borerne indvinder fra en dybde mellem 82 og 94 m u.t., og magasinerne er velbeskyttede af en akkumuleret lertykkelse på mellem 45 og 53 meter, bestående af både moræneler og smeltevandsler. Borerne syd for arealet er DGU nr. 169.394, som tilhører Tornhøj Vandværk, og DGU nr. 169.624, som er en privat indvindingsboring. Begge indvinder fra en dybde mellem 46 og 58 m u.t., og her er grundvandsmagasinerne hhv. beskyttet af 19,5 m ler samt 18 m ukendt lag i toppen og af 46,5 m moræneler og smeltevandsler.

Potentialet viser en strømningsretning mod nordøst mod kysten, og projektarealet ligger således nedstrøms de 2 vandværker, som det også fremgår af indvindingsoplandenes beliggenhed. Vandværksboringerne både i nordvest og i syd er omgivet af BNBO.

De nærmeste beliggende borer findes mellem 200 og 300 m fra projektarealet og er ældre borer uden angivelse af anvendelse. Det drejer sig om borerne DGU nr. 169.362, 169.140 og 169.167.

Med den begrænsede indvindingsdybde af rødbrændende ler samt indvinding over grundvandsspejl sammenholdt med afstanden til vandværksboringerne i nordvest og i syd og de vilkår, der er stillet i tilladelsen, vurderes projektet ikke at være en hindring for, at områdets grundvand fortsat kan anvendes.

Regionen har meddelt tilladelsen på baggrund af en række vilkår til sikring af grundvandet, mens indvindingen finder sted. Det drejer sig om vilkårene 30 til 40 for opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af evt. oliespild. Regionen vurderer dermed, at risikoen for forurening af grundvandet er minimal. Der gælder et generelt forbud om, at der ikke må tilføres jord til aktive eller ikke-aktive råstofgrave, jf. § 52 i jordforureningsloven.

Region Syddanmark vurderer, at indvindingen af råstoffer, når de stillede vilkår overholdes, ikke vil påvirke grundvandet negativt hverken kvantitativt eller kvalitativt.

Regionens vurdering i forhold til naturbeskyttelse og landskab

§ 3-områder:

Det ansøgte areal indeholder ikke beskyttede naturområder. De nærmeste § 3-beskyttede naturtyper findes i en afstand af mellem ca. 435 og 570 m fra projektarealet og består af søer og et enkelt engareal, mens nærmeste beskyttede vandløb Tråsbøl Vestermose Bæk ligger ca. 300 m sydøst for arealet.

Der findes ligeledes 2 mindre vandhuller ca. 120 m øst herfor på nabomatriklen, som er af ældre dato og opstået ved manuel udgravning. Disse er desuden brostensbelagte i bunden og blev tidligere bl.a. anvendt til vanding af heste og vask af hestevogne.

Da der er tale om afgravning af rødbrændende ler over grundvandsspejl, vurderes projektet ikke at påvirke disse vådområder. Et rørlagt vandløb diagonalt gennem projektarealet vil efter indvindingen af ler indgå i minivådområdet og vurderes tilsvarende ikke at blive påvirket. Der vil endvidere blive holdt graveafstand til dette rørlagte vandløb, jf. vilkår 29.

Regionen vurderer, at der på grund af afstanden og begrænset gravedybde ikke er behov for at træffe særlige foranstaltninger i forhold til naturbeskyttelse.

Regionens vurdering af de miljømæssige forhold

Støj:

Ved fastsættelse af vilkår for støj i råstofgrave, er der praksis for at henføre beboelser i landområder tæt ved råstofgrave til områdetype 3 - *Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder* i Miljøstyrelsens støjvejledning. De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnittet om driftsvilkår.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes med de fastsatte vilkår om aktiviteter og støjdæmpning bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen, hvor der muligvis vil være en kortvarig overskridelse af de vejledende støjgrænser for de nærmeste naboer i forbindelse med råstofgravens anlægsfase (anlæg af adgangsvej, støjvolde og afrømning af overjord). Påvirkningen vurderes ikke at være væsentlig, da den vil være af lokal og kortvarig karakter.

Regionen vurderer samtidig, at generne i form af støj vil være minimale, da der vil blive indvundet ler i korte og koncentrerede perioder med begrænset anvendelse af maskiner.

Regionen vurderer samlet, at der er truffet tilstrækkelige vilkår til at sikre, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Støv:

Opgravning af ler støver ikke, men transporten af ler er en kilde til støvemission. Specielt i perioder med tørt vejr og megen vind vil der være risiko for at kunne påføre naboer støvgener.

Regionen har fastsat vilkår til nedbringelse af evt. støvgener. Regionen vurderer, at det stillede vilkår (vilkår 19) vedrørende støv er tilstrækkelig til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboer omkring det ansøgte graveområde. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes inden for projektarealet uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Regionen har fastsat vilkår til nedbringelse af evt. støvgener. Regionen vurderer, at de stillede vilkår vedrørende støv er tilstrækkelige til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboer omkring det ansøgte graveområde. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes indenfor projektarealet uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Trafikbelastning:

Adgangen til råstofgraven vil ske fra Bøghøjvej via eksisterende vejadgang til marker. Det er Aabenraa Kommune, der som vejmyndighed vurderer de trafikale forhold.

Aabenraa Kommune har i tilladelsen skønnet, at "benyttelse af vejadgangen som ansøgt kan ske uden trafikale eller vejtekniske problemer, forudsat at vilkårene (..i tilladelse til vejadgang) overholdes". Kommunen skriver endvidere, at "Det har betydning for kommunens skøn, at trafikbelastningen på Bøghøjvej er lille" og at "vilkåret om kørsel i kun én retning på Bøghøjvej, eller alternativt radiokontakt, er stillet for at hindre at lastbiler (herunder med læs) passerer hinanden, og derved kører ud i rabatterne og belaster disse".

Der henvises til vilkår 21, a-g.

Indvindingen af ler vil finde sted i korte og koncentrerede perioder inden for en indvindingsperiode på 1 år og vil på disse tidspunkter medføre en forøget trafikbelastning. Projektet er placeret i et område med få naboer, og regionen har i forbindelse med screeningen vurderet, at den ændrede trafikbelastning i korte perioder ikke vil give væsentlige gener for nærmeste naboer.

Kulturarv og andre beskyttelser

Der er ikke registreret fortidsminder, kulturarvsarealer, diger, beskyttede arealer og beskyttelseslinjer indenfor det ansøgte graveområde. Det nærmeste fortidsminde er beskyttede sten- og jorddiger, som ligger i en afstand af ca. 1,9 km mod hhv. nord og sydøst.

Museum Sønderjylland har vurderet, at der er minimal risiko for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder, idet området ligger lavt og fugtigt, og at risikoen for at støde på arkæologiske fortidsminder under jordarbejde er minimal. Museum Sønderjylland mener derfor ikke, at en arkæologisk forundersøgelse er nødvendig.

Regionen vurderer derfor, at indvindingen ikke vil påvirke forhold af arkæologisk art.

Regionens vurdering af grave- og efterbehandlingsplanen

Formålet med grave- og efterbehandlingsplanen er, at naboer og andre i området berøres mindst muligt, og at det åbne gravefeltets påvirkning af fx den landskabelige oplevelse under indvindingen begrænses mest muligt. Derudover er det formålet at få en optimal og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcen.

Via graveplanen og efterbehandlingsplanen vil regionen sikre, at det åbne gravefelt begrænses mest muligt såvel arealmæssigt som tidsmæssigt. Derudover vil regionen med sine almindelige tilsyn med indvindingen være opmærksom på, om graveplanen følges, eller om der er behov for justeringer.

Grave- og efterbehandlingsplanerne er vedlagt som bilag. Af planerne fremgår det, at området skal efterbehandles til kvælstof-minivådområde med inddragelse af det rørlagte vandløb Tråsbøl Vestermose Bæk centralt i området. Minivådområdet vil blive omgivet af græsarealer, mens der uden om selve projektarealet fortsat vil være mark, enten i omdrift eller brak efter den godkendte efterbehandlingsplan, jf. bilag 3 og bilag 6.

Planerne har jf. råstoflovens § 10a været i høring hos Aabenraa Kommune.

Regionen har foretaget en hensynsafvejning efter råstofloven og stillet de relevante vilkår, der sikrer, at efterbehandlingen varetager de interesser, der skal tages i henhold til råstoflovens § 3. Vilkårene er stillet jf. lovens § 10.

I regionens hensynsafvejning er indgået hensynet til udnyttelse af råstofressourcen i forbindelse med etablering af et minivådområde, som også gavner natur og miljø, og som også tager hensyn til landbrugsmæssige interesser. Råstofressourcen udnyttes fuldt ud inden minivådområdet etableres, og samtidig sikrer efterbehandlingen, at der på sigt vil være mulighed for at indvinde den rødbrændende ler, som ligger inden for den resterende del af interesseområdet. Etableringen af et minivådområde er lodsejers ønske, og efterbehandlingen med græsarealer og mark, enten i omdrift eller brak, sikrer muligheden for forsat afgræsning og/eller dyrkning af jorden.

Vilkår 50 om gennemgravning af skel:

Dette vilkår er stillet for at sikre, at hele forekomsten på sigt kan udnyttes, og at der ikke ved eventuel gravning på naboarealer efterlades en vold mellem ejendommene, idet dette vil være en markant, landskabelig forandring. Vilkåret tinglyses på ejendommen.

Regionens samlede vurdering

Region Syddanmark vurderer samlet, at det ansøgte under overholdelse af de vilkår, der er fastsat i tilladelsen kan gennemføres uden væsentlige gener eller miljømæssige konsekvenser for mennesker, natur og omgivelserne. Regionen vurderer endvidere, at indvindingen ikke er i strid med de planmæssige interesser, der gælder for området.

På den baggrund vurderer Region Syddanmark, at der kan meddeles tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding.

8 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

8.1 Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse om tilladelse til råstofindvinding inkl. vurdering efter habitatbekendtgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 8. januar 2021 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette jf. råstoflovens § 43 ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelsen.

8.2 Underretning om afgørelsen

De nedenfor nævnte er orienteret særskilt om afgørelsen.

Myndigheder

Aabenraa kommune, Industri@aabenraa.dk, lha@aabenraa.dk
Museum Sønderjylland, planer@museum-sonderjylland.dk, mesr@msj.dk
Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Fiskeriinspektorat Øst, inspektoratoest@fiskeristyrelsen.dk
Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
SKAT, myndighed@skat.dk

Parter

Parter jf. listen i afsnit 6.3 *Partshøring*.

Foreninger (klageberettigede)

Botanisk Forening: nbu_jyl@botaniskforening.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling Aabenraa@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Sønderjylland@dof.dk
Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
Friluftsrådet Sønderjylland Øst, soenderjylland@friluftsradet.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

Med venlig hilsen

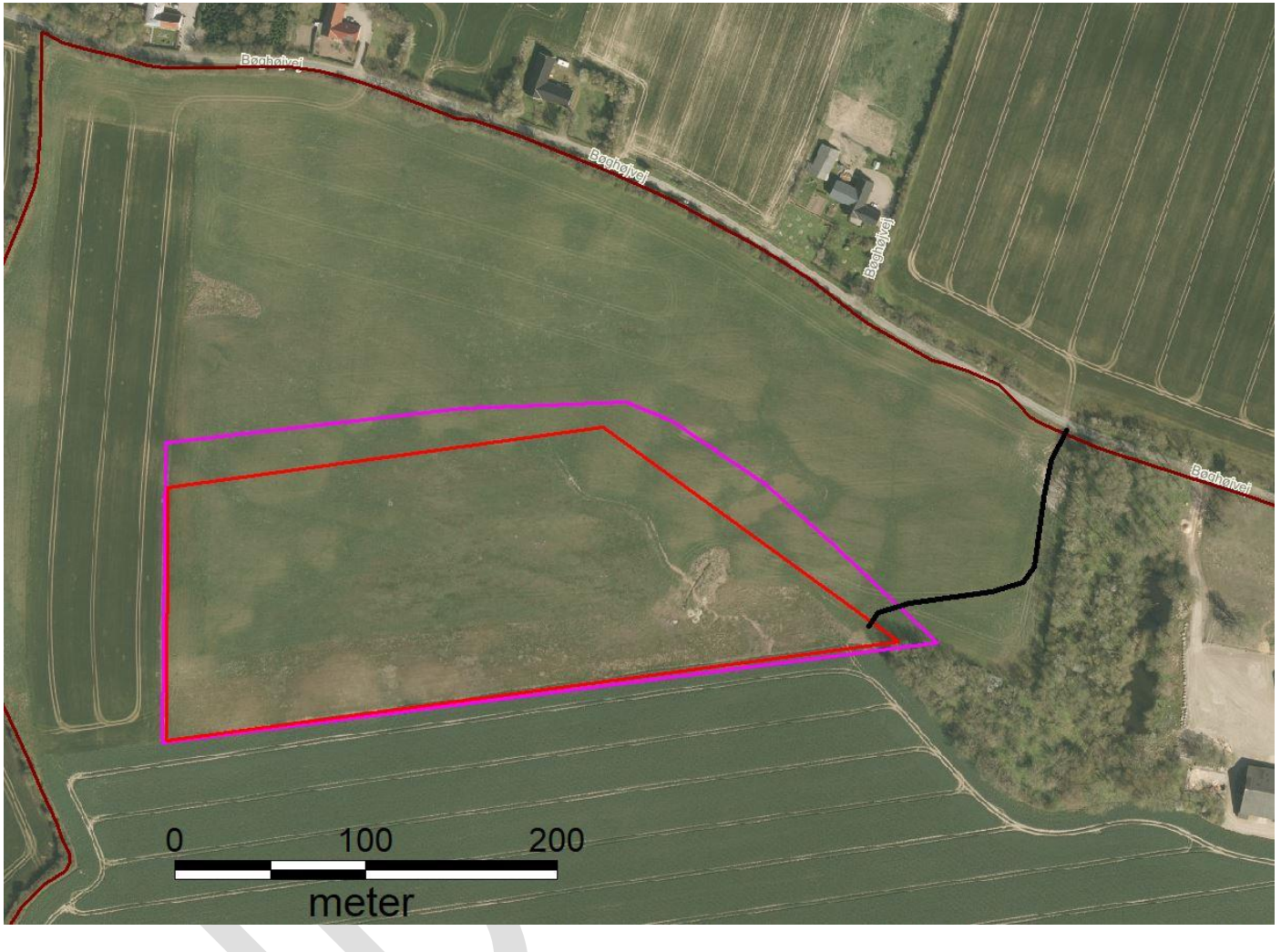
Anne Krag
Områdechef

9 BILAG

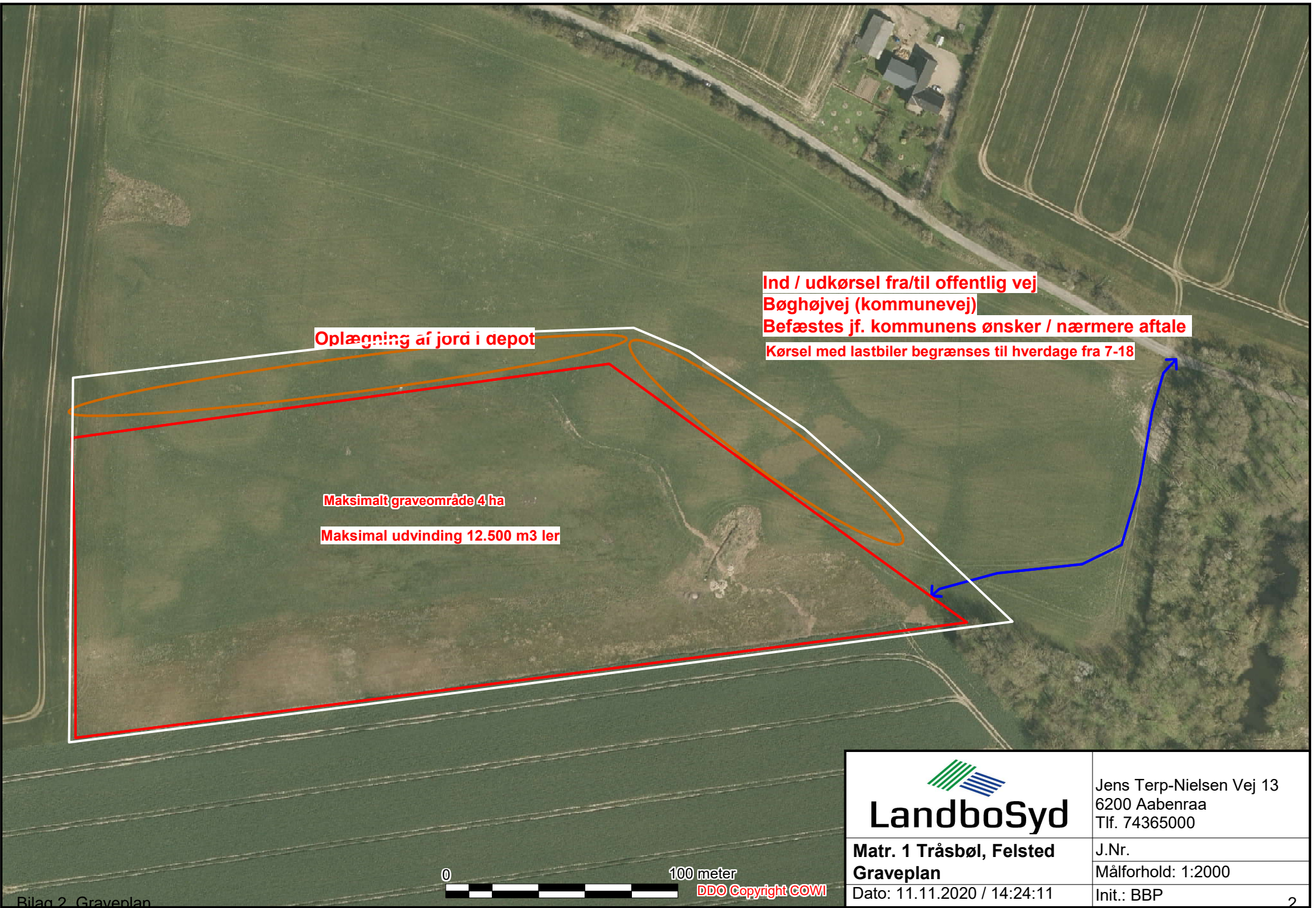
Følgende bilag er vedlagt tilladelsen:

1. Oversigtskort
2. Graveplan
3. Efterbehandlingsplan
4. Screeningsafgørelse inkl. VVM-skema
5. Tilladelse til vejadgang til lergraveområde på matr. nr. 1 Tråsbøl, Felsted
6. Tilladelse til regulering af det offentlige vandløb Tråsbøl Vestermose bæk (Tilladelse til etablering af minivådområde)
7. Udtalelse fra Aabenraa Kommune (myndighedshøringssvar)
8. Udtalelse fra Museum Sønderjylland (høringssvar)

Bilag 1 Oversigtskort

- Projektområde
- Indvindingsareal (maksimalt graveområde)
- Adgangsvej
- Matrikelgrænse

Oplægning af jord i depot

Ind / udkørsel fra/til offentlig vej
Bøghøjvej (kommunevej)
Befæstes jf. kommunens ønsker / nærmere aftale
Kørsel med lastbiler begrænses til hverdage fra 7-18

Maksimalt graveområde 4 ha

Maksimal udvinding 12.500 m3 ler

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:2000
Matr. 1 Tråsbøl, Felsted Graveplan	Init.: BBP
Dato: 11.11.2020 / 14:24:11	2

Hvid ramme: Projektareal, 5 ha
 Rød ramme: maksimalt graveområde, 4 ha
 Brun afgrænsning: tørveholdig lavning, ca. 1,5 ha
 Blå: dybe bassiner (vanddybde 1 m, bund ca. kote 45 DVR 90)
 Tyrkis: lavvandede områder (vanddybde ca. 30 cm, bund ca. kote 45,7 DVR90)
 Gul: Sandfang. (Vanddybde ca. 80 cm, bund ca. kote 45.2 DVR 90)
 Grøn: Brinkanlæg

Minivådområde ca. 2 ha inkl. brinker

DDO Copyright COWI

LandboSyd

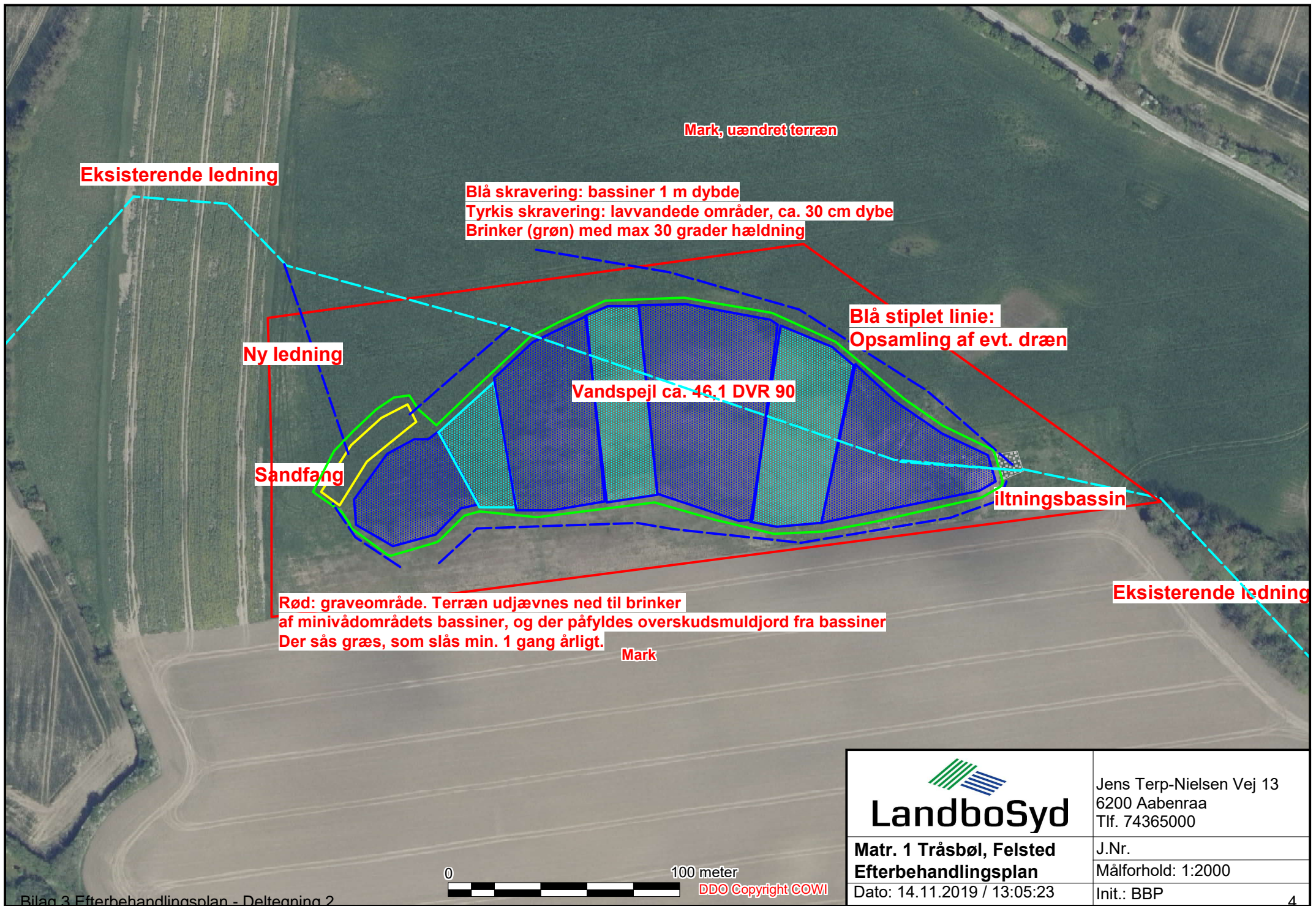
Jens Terp-Nielsen Vej 13
6200 Aabenraa
Tlf. 74365000

**Matr. 1 Tråsbøl, Felsted,
Forv. lergravningsomr.**

J.Nr.
Målforhold: 1:1500

Dato: 20.12.2019 / 11:45:13

Init.: BBP

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	Matr. 1 Tråsbøl, Felsted Efterbehandlingsplan
Dato: 14.11.2019 / 13:05:23	Init.: BBP

Mogens Dall
Kidingvej 42
6200 Aabenraa
CVR-NR: 13138605

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Tine Bunk Schrøder
E-mail: tbs@rsyd.dk
Direkte tlf.: 24603012
Den 26-02-2020
Journalnr.: 19/32666

Afgørelse om at ansøgning om tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding på del af matr.nr. 1 Tråsbøl, Felsted i Aabenraa Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Region Syddanmark har den 23. august 2019 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på del af matr.nr. 1 Tråsbøl, Felsted i Aabenraa Kommune med senere supplerende oplysninger af den 15. november 2019.

Afgørelse

Det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a. Region Syddanmark har derfor gennemført en screening af det ansøgte projekt, jf. § 21. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i miljøvurderingsloven (lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM))¹.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika
2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

¹Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) jf. lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018.

1. Anlæggets karakteristika:

Mogens Dall har ansøgt om tilladelse til indvinding af rødbrændende ler på del af matr.nr. 1 Tråsbøl, Felsted, Aabenraa Kommune. Der søges om en 1-årig indvindingstilladelse på et 4 ha stort projektareal med en forventet indvinding på ca. 12.500 m³ rødbrændende ler, som vil blive indvundet i en gravekampagne. Der vil blive gravet til maks. 2 meter under terræn, men kun indvinding af rødbrændende ler. Der er registreret et vandspejl i nærliggende boringer lige nord for området på mellem 26-30 meter under terræn, men der må også forventes et mere overfladenært vandspejl i området, idet der løber et rørlagt vandløb gennem projektarealet. Der vil ikke blive gravet under grundvandspejl, og der vil blive holdt en graveafstand til det rørlagte vandløb.

De ansøgte arbejdstider er fra kl. 7.00 til kl. 18.00 mandag til fredag. Ved den ansøgte forventede indvindingsmængde på ca. 12.500 m³ forventes der ca. 20 kørsler med lastbil pr. dag ved indvinding i en periode på ca. 4 uger. Færre daglige transporter vil betyde en længere indvindingsperiode.

Arealet vil blive efterbehandlet til mini-vådområde med inddragelse af det rørlagte vandløb i den centrale del og med græsarealer udenom, mens der fortsat vil være mark, enten i omdrift eller brak, udenfor projektarealet.

2. Projektets placering:

Det ansøgte projektareal er beliggende inden for udlagt råstofgraveområde i Råstofplan 2016. Arealet ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og uden for indvindingsoplande til vandværker. Projektarealet er beliggende i landzone med spredte beboelser.

De nærmeste § 3-beskyttede naturtyper findes i en afstand af mellem ca. 435 og 570 m fra projektarealet og består af søer og enkelt engareal, mens nærmeste beskyttede vandløb ligger ca. 290 m sydøst for arealet. Der findes ligeledes 2 mindre vandhuller ca. 120 m øst herfor på nabomatriklen, som er ældre vandhuller, som er manuelt udgravet og brostensbelagt i bunden.

Der beskrives i ansøgningen et rørlagt vandløb tværs gennem projektarealet, som efter indvindingen af ler vil indgå i minivådområdet, som skal etableres på arealet. Der vil blive holdt en graveafstand til dette vandløb.

Nærmeste private vandforsyningsboring er beliggende ca. 1,1 km nordøst for projektarealet, er filtersat mellem 55-58 m u.t og har et velbeskyttet magasin af en akkumuleret lertykkelse på 50,5 meter. Der er ikke et indvindingsanlæg tilknyttet boringen, jf. GEUS' Jupiterdatabase.

Nærmeste vandforsyningsboringer er beliggende hhv. ca. 900 m nordvest for arealet og ca. 1 km syd derfor. Nordvest for arealet drejer det sig om boringerne DGU nr. 169.942 og 169.598, som begge er vandforsyningsboringer tilhørende Tråsbøl Vandværk. Boringerne indvinder fra en dybde mellem 82 og 94 m u.t, og magasinerne er velbeskyttet af en akkumuleret lertykkelse på mellem 45 og 53 meter, bestående af både moræneler og smeltevandsler.

Boringerne syd for arealet er DGU nr. 169.394, som tilhører Tornhøj Vandværk, og en privat indvindingsboring DGU nr. 169.624. Begge indvinder fra en dybde mellem 46 og 58 m u.t., og her er grundvandsmagasinerne hhv. beskyttet af 19,5 m ler samt 18 m ukendt lag i toppen og af 46,5 m moræneler og smeltevandsler.

Øvrige nærliggende boringer er beliggende mellem 200 og 300 m fra projektarealet og er ældre boringer uden angivelse af anvendelse. Det drejer sig om boringerne DGU nr. 169.362, 169.140 og 169.167.

Der er ingen registrerede, beskyttede eller fredede områder indenfor eller nær det ansøgte projektareal, ej heller beskyttede sten- og jorddiger eller fredede fortidsminder og kulturarvsarealer.

3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

Projektarealet er beliggende i landbrugsområde med spredte beboelser og dermed få personer, der påvirkedes af råstofindvindingen.

Det vurderes, at projektet ikke vil være en hindring for, at områdets grundvand fortsat kan anvendes, og der er ikke risiko for, at råstofgravningen over grundvandsspejl vil påvirke nærliggende § 3-beskyttede søer og engarealer eller nærliggende vandhuller lige øst derfor.

Med hensyn til de landskabelige forhold vil der kun være en begrænset påvirkning som følge af en overfladenær indvinding af rødbrændende ler. Efterbehandlingen til minivådområde bevirker, at det drænlagte vandløb centralt i området vil blive gravet op og indgå i minivådområdet. Minivådområdet vil blive omgivet af græsarealer, mens der udenom selve projektarealet fortsat vil være mark, enten i omdrift eller brak.

Den landskabelige påvirkning såvel under som efter råstofindvinding forventes hverken enkeltvist eller kumulativt at påvirke landskabet væsentligt.

Regionen vurderer samlet set, at projektets karakteristika, placering eller den potentielle miljøvurdering i sig selv eller i kumulation med såvel udnyttede som uudnyttede råstoff tilladelser eller vedtagne planer ikke har nogen væsentlig negativ effekt på miljøet. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervs-mæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens² § 19, stk. 1.

Høringen forløb i perioden 15. januar 2020 til 12. februar 2020 og har været sendt i høring til følgende:

² Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

Part	Vedr. ejendommen	Matr.nr. og ejerlav
Mogens Dall (lodsejer og ansøger)	Kidingvej 60, 6200 Aabenraa	1 Tråsbøl, Felsted
Hans Jørgen Alnor	Tornhøjvej 35, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	9 Tråsbøl, Felsted
Elli Bøwadt	Hovbjergvej 5, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	95 Tråsbøl, Felsted
Jep Jørgen de Cosmos Jepsen	Hovbjergvej 7, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	18 Tråsbøl, Felsted
Knud Erling Jørgensen	Bøghøjvej 11, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	90 Tråsbøl, Felsted
Mogens Nissen	Bøghøjvej 13, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	91 Tråsbøl, Felsted
Heidi Hoff Schultz og Michael Stig Schultz	Bøghøjvej 15, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	93 Tråsbøl, Felsted
Hans Jepsen Steg og Jette Toft Steg	Bøghøjvej 17, Tråsbøl, 6200 Aabenraa	92 Tråsbøl, Felsted
Myndigheder og andre	Kontaktadresse	Note
Aabenraa Kommune	lha@aabenraa.dk	
Museum Sønderjylland	mesr@msj.dk	
Landbosyd (ansøgers konsulent)	bbp@landbosyd.dk	

Der indkom følgende høringssvar:

Hvem	Høringssvar i væsentlige uddrag	Region Syddanmarks bemærkninger
Aabenraa Kommune	<p>Landskab/natur: Ingen nye bemærkninger. Der henvises til tidligere høringssvar (myndighedshøring).</p> <p>Landbrug: Hvis det efterbehandlede minivåd-område efter en årrække registreres som sårbar natur, kan det begrænse udviklingsmulighederne for et husdyrbrug. Det vurderes dog ikke at have negativ indvirkning på de husdyrbrug, der ligger i området pga. afstanden og den eksisterende beskyttede natur.</p>	Regionen anvender høringssvaret fra myndighedshøringen, når der udarbejdes en råstoftilladelse samt evt. i forbindelse med screeningsafgørelsen. Således er kommunens tilsendte bemærkninger også taget ad notam/anvendt i vurderingerne tilknyttet nærværende afgørelse.
Museum Sønderjylland		Museet har ingen bemærkninger til høringen.

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljø- og fødevarerministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 25. marts kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af denne afgørelse.

Øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede - gerne med henvisning til journalnr.

Med venlig hilsen

Tine Bunk Schrøder
Biolog

Kopimodtagere

Se listen over parter ovenfor samt:

Aabenraa Kommune: Industri@aabenraa.dk og lha@aabenraa.dk

Museum Sønderjylland: planer@museum-sonderjylland.dk, mesr@msj.dk

Miljøstyrelsen: mst@mst.dk

Dansk Botanisk forening: nbu_jyl@botaniskforening.dk

Danmarks Naturfredningsforening: dn@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk

Friluftsrådet: fr@friluftsradet.dk

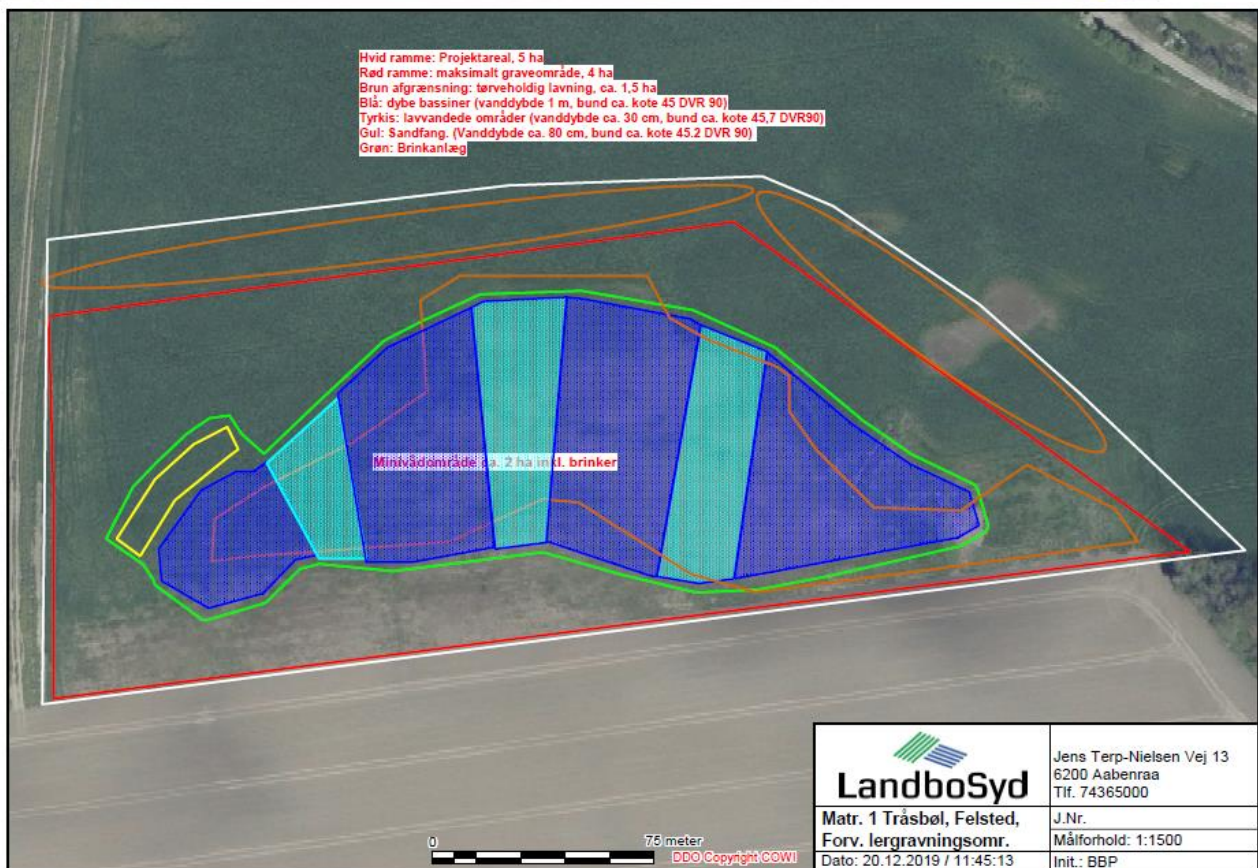
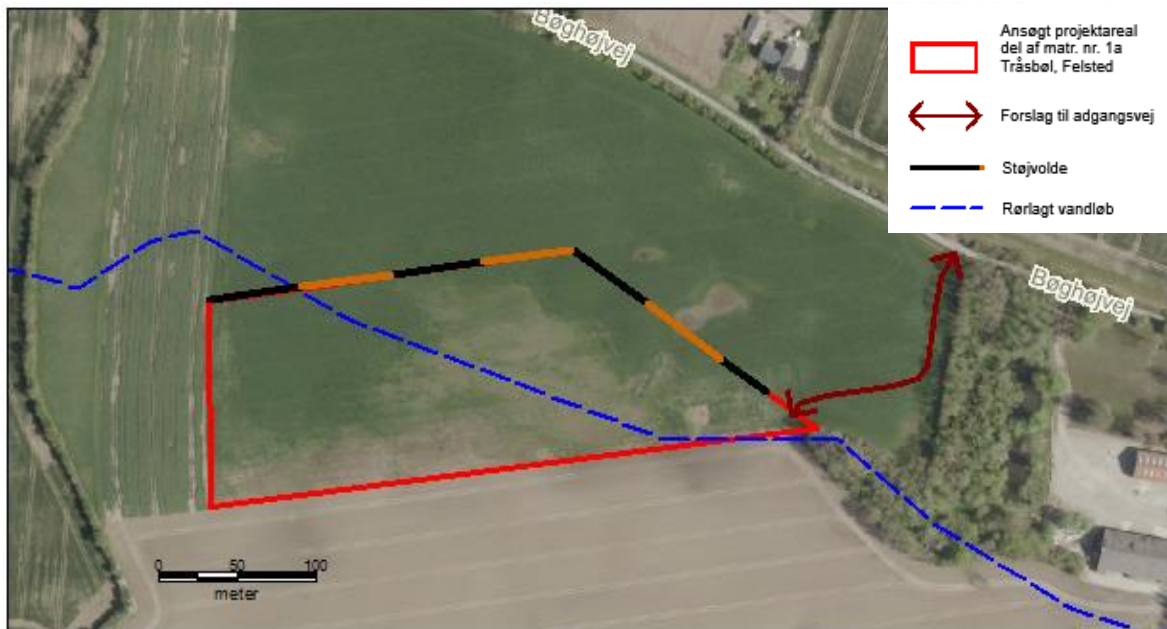
Landbosyd: bbp@landbosyd.dk

Bilag

Bilag 1 – oversigtskort

Bilag 2 - screeningskema

Bilag 1 - Oversigtskort

Projektområde (projektareal) og indvindingsareal (graveområde) samt oplag af muld i mulddepoter er angivet mod nord og øst (de to tilspidsede, brune ovaler).

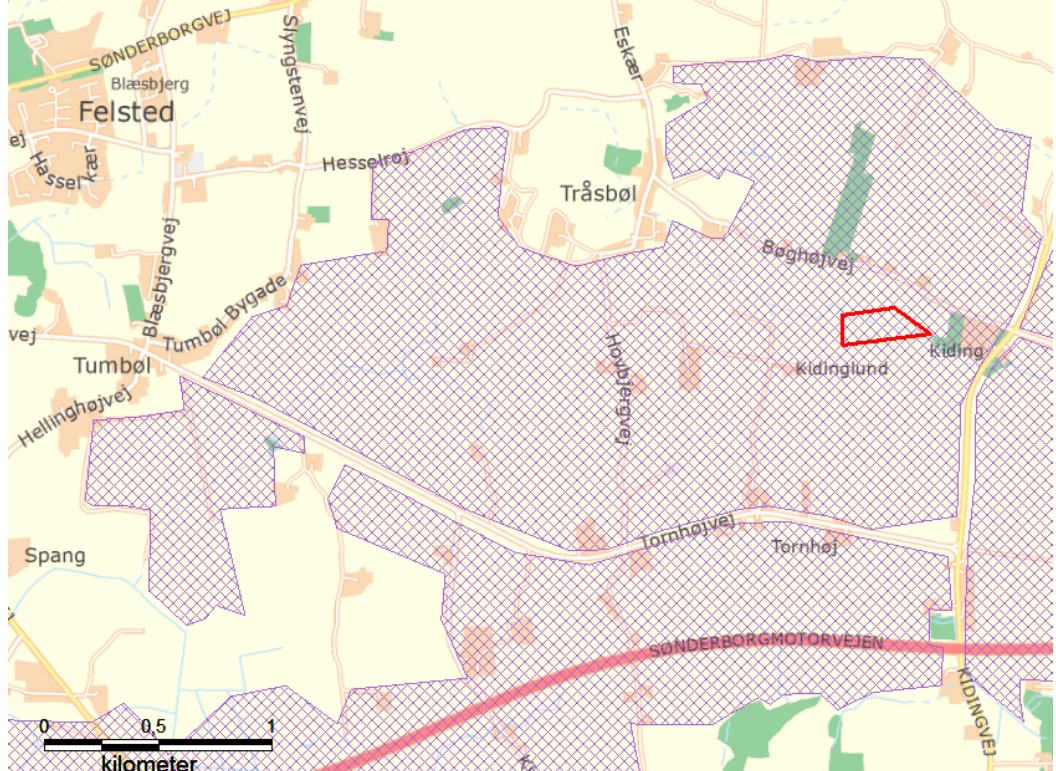
Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lovbek. nr. 1225 af 25. oktober 2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af 23. august 2019 med senere supplerende oplysninger af den 15. november 2019 samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven af 23. august 2019. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	<p>Der søges om tilladelse til indvinding af rødbrændende ler på del af matr. nr. 1, Tråsbøl, Felsted i Aabenraa Kommune.</p> <p>Det ansøgte projektareal er på 4 ha og ligger inden for udlagt råstofinteresseområde i Råstofplan 2016. Der søges om en 1-årig indvindingstilladelse, idet der forventes en indvinding på ca. 12.500 m³ rødbrændende ler, som vil blive indvundet i en gravekampagne. Der vil blive gravet til maks. 2 meter under terræn, men kun indvinding af rødbrændende ler. Der er registreret et vandspejl i nærliggende boringer lige nord for området mellem 26-30 meter under terræn, men der må også forventes et mere overfladenært vandspejl i området, idet der løber et rørlagt vandløb, Vestermosebæk, gennem projektarealet. Der vil ikke blive gravet under grundvandspejl.</p> <p>De ansøgte arbejdstider er fra kl. 7.00 til kl. 18.00 mandag til fredag. Der forventes ca. 20 kørsler med lastbil pr. dag ved indvinding i en periode på ca. 4 uger med en indvindingsmængde på ca. 12.500 m³.</p> <p>Arealet ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), men ikke inden for indvindingsopland til vandværk.</p> <p>Arealet vil blive efterbehandlet til minivådområde med inddragelse af det rørlagte vandløb i den centrale del og med græsarealer udenom, mens der fortsat vil være mark, enten i omdrift eller brak, udenfor projektarealet.</p>
--------------------------------------	--

Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer	Mogens Dall Kidingvej 42 6200 Aabenraa mogensdall@gmail.com, telefon: 4011 8361
Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	Britt Bjerre Poulsen, LandboSyd Jens Terp-Nielsens Vej 13 6200 Aabenraa bbp@landbosyd.dk, telefon 7436 5079
Projektets placering og arealbehov i ha	Projektarealet er beliggende ca. 2,5 km syd for Bovrup og ca. 3,2 km øst for Felsted på matr. nr. 1 Tråsbøl, Felsted. Adressen er Kidingvej 60, 6200 Aabenraa. Projektarealet er på 4 ha.
Oversigtskort	

Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen	Der er ingen behov for råstoffer i forbindelse med indvindingen, idet der er tale om en råstofgrav, bortset fra dieselolie til gravemaskine.			
Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen	Der er ingen behov for vand i forbindelse med indvindingen- hverken i anlægsfasen eller i driftsfasen, idet der er tale om lerindvinding.			
Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der vil være tale om affald som fx dagrenovation, der vil medtages med gravemaskinerne og bortskaffes hos entreprenøren. Service af maskinerne vil foregå uden for projektarealet.			
Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der vil i både anlægsperioden og driftsfasen eventuelt være nødvendigt at pumpe bassinerne tørre for til løbende drænvand og ligeledes i forbindelse med efterbehandlingen af arealet til minivådområde. Vandet vil blive ledt til eksisterende dræn, men forud herfor skal Aabenraa Kommune kontaktes, idet det drejer sig om et rørlagt vandløb.			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er der andre ejere end bygherre?			X	
Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)			X	Der er ikke andre projekter i området, som vurderes at medføre en kumulativ påvirkning. I perioden, planlagt til en sommer, hvor der indvindes ler, vil der være en øget trafik, hvor der ud fra en gennemsnitsbetragtning forventes op til ca. 20 kørsler med lastbil pr. arbejdsdag – afhængig af indvindingsperiodens længde. De ca. 20 kørsler med lastbil pr. arbejdsdag svarer til ca. 4 uger med en samlet indvinding på op til 12.500 m ³ . Længere indvindingsperiode vil tilsvarende mindske antallet af daglige kørsler. Grundet den forventede tidsramme for aktiviteten, vurderer regionen, at der ikke er tale om en væsentlig kumulativ miljøpåvirkning, der skal belyses yderligere.
Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			X	Nej
Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			X	Bortskaffelse af affald vil ske i henhold til Aabenraa Kommunes affaldsregulativ.

<p>Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?</p>			X	<p>Støj reguleres efter Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. Nr. 5/1984.</p> <p>Der er ikke målt eller opgivet kildestyrker på de enkelte maskiner.</p> <p>Der vil blive etableret støjvolde/mulddepoter op mod nærmeste bebyggelser Bøghøjvej 15 og 17, som ligger inden for en radius af 200 nord for projektarealet. Der vil ligeledes blive etableret støjvolde mod bebyggelsen Kidingvej 60, som ligger mellem 200 og 300 m øst for projektarealet, idet adgangsvejen er ud mod Bøghøjvej i nordøst.</p> <p>Det forventes dermed, at indvindingen vil kunne overholdes Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for områdetype 3, der i dagtimerne kl. 07.00 til kl. 18.00 er på 55 dB (A) og om natten fra kl. 22.00 til kl. 07.00 er på 40 (A).</p> <p>Det vurderes, at overskridelser af de vejledende grænseværdier vil kunne forekomme i forbindelse med afrømning af muld og anlæg af støjvolde og senere i forbindelse med nedlæggelse af støjvolde.</p> <p>Hvis det viser sig, at grænseværdier for støj ikke kan overholdes, kan bygherren efterfølgende pålægges at foretage yderligere støjreducerende tiltag af myndigheden, f.eks. skærme omkring støjende materiel.</p>
<p>Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?</p>			X	<p>Råstofindvinding kan lokalt medføre mindre, kortvarige vibrationer ifm. kørsel med gravemaskiner og lastbiler. Da der er tale om en meget lokal og kortvarig påvirkning, vurderes påvirkningen dog ikke at være væsentlig.</p>
<p>Vil anlægget give anledning til støvgener?</p>			X	<p>Der forventes i udgangspunkt ingen væsentlige støvgener, idet der er tale om indvinding af ler. Afværgeforanstaltninger, der kan reducere støvgener som fx vanding af interne kørevej, vil være vilkår i tilladelsen.</p>
<p>Vil anlægget give anledning til lugtgener?</p>			X	<p>Der vil ikke være afledte lugtgener.</p>

Vil anlægget give anledning til lysgener?			X	Det forventes ikke, at anlægget vil give anledning til lysgener.
Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			X	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. Der er ikke en særlig risiko for uheld i forbindelse med anlæg eller drift af råstofgraven.
Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			X	I forbindelse med selve råstofindvindingen vil maskiner og køretøjer i en råstofgrav samt ved transporten til og fra området forurene luften med især NOx og partikler, som kan påvirke menneskers sundhed. Indvindingen vil foregå i åbent land, hvor der vil ske en opblanding og stor fortynding af de udledte stoffer, og dermed vil luftkvaliteten ikke blive påvirket væsentligt.
Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?				<p>Råstofgravning i sig selv udgør ikke en risiko for forurening af grundvand eller overfladevand.</p> <p>Grundvand: Arealet ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), men ikke inden for indvindingsopland til vandværk. Der vil i tilladelsen blive stillet vilkår, så der ikke vil være en risiko for forurening og dermed heller ikke en forurening af grundvandet. Samtidig er det et krav, at alle maskiner holdes i god stand, så risikoen for uheldet begrænses mest muligt.</p> <p>Overfladevand: Der ligger ingen § 3-beskyttede naturområder inden for en radius af 300 m fra projektarealet. Nærmeste § 3-beskyttede areal, en sø, er beliggende ca. 430 m sydvest for arealet, mens nærmeste beskyttede vandløb Vestermosebæk ligger ca. 300 m sydøst for arealet. Der beskrives i ansøgningen et rørlagt vandløb tværs gennem projektarealet, som efter indvindingen af ler vil indgå i minivådområdet, som skal etableres på arealet. Dette rørlagte vandløb inden for projektarealet er en fortsættelse af den beskyttede Vestermosebæk sydøst for arealet.</p> <p>Der vil under indvindingen af det rødbrændende ler blive holdt en graveafstand til dette vandløb.</p> <p>Projektet vurderes ikke at udgøre en risiko for forurening af overfladevand, idet der ikke vil blive gravet under grundvandsspejl eller tæt på det</p>

				rørlagte vandløb. Dog skal Aabenraa Kommune kontaktes forud for eventuel benyttelse af eksisterende dræn til evt. afledning af overfladevand ifm. indvindingen, idet det her drejer sig om et rørlagt vandløb, jf. vandløbslovens §5.
--	--	--	--	---

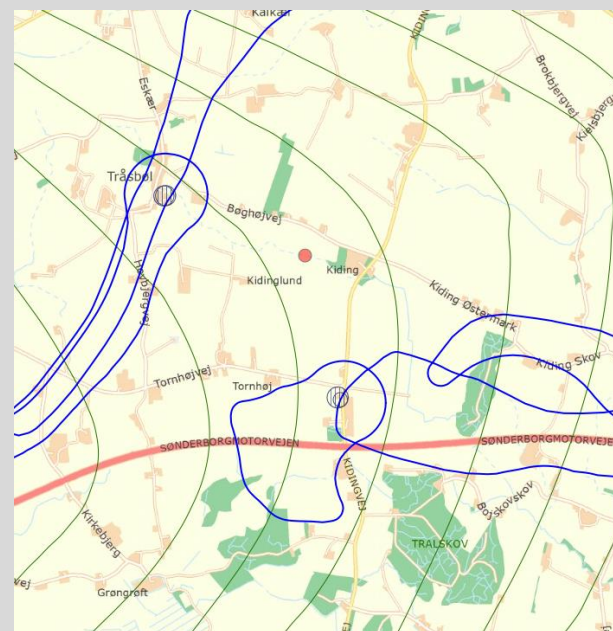
Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?	X			Projektarealet anvendes i dag til landbrug, og det er udlagt som særlig værdifuldt landbrugsområde i kommuneplanen. Arealet vil efterfølgende blive efterbehandlet til minivådområde langs det rørlagte vandløb og med mark eller græsjord på den øvrige del. Projektet vil derfor betyde en ændret anvendelse af en mindre del af arealet.
Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			X	Der er ingen vedtaget lokalplan for området.
Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			X	Arealet er udlagt til regionalt råstofinteresseområde i Råstofplan 2016, og det burde ikke give anledning til ændringer i Aabenraa Kommunes kommuneplan.
Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			X	
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			X	Efter endt indvinding efterbehandles arealet til minivådområde, hvor der er indvundet råstoffer. Der vil også efterfølgende kunne indvindes råstoffer på den øvrige del af arealet, hvor der forbliver mark eller græsjord.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			X	Projektarealet ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), men uden for indvindingsopland til vandværk. Indvindingen drejer sig om afgravning af rødbrændende ler og til en dybde af maks. 2 m u.t. Tykkelsen af lerlaget, som graves bort, er meget begrænset. Nærmeste private vandforsyningsboring er beliggende ca. 1,1 km nordøst for projektarealet, er filtersat mellem 55-58 m u.t og har et velbeskyttet

magasin af akkumuleret lertykkelse på 50,5 meter. Der er ikke et indvindingsanlæg tilknyttet boringen, jf. GEUS' Jupiterdatabase. Nærmeste vandforsyningsboringer er beliggende hhv. ca. 900 m nordvest for arealet og ca. 1 km syd derfor.

Nordvest for arealet drejer det sig om boringerne DGU nr. 169.942 og 169.598, som begge er vandforsyningsboringer tilhørende Tråsbøl Vandværk. Boringerne indvinder fra en dybde mellem 82 og 94 m u.t., og magasinerne er velbeskyttet af en akkumuleret lertykkelse på mellem 45 og 53 meter, bestående af både moræneler og smeltevandsler.

Boringerne syd for arealet er DGU nr. 169.394, som tilhører Tornhøj Vandværk, og DGU nr. 169.624, som er en privat indvindingsboring. Begge indvinder fra en dybde mellem 46 og 58 m u.t., og her er grundvandsmagasinerne hhv. beskyttet af 19,5 m ler samt 18 m ukendt lag i toppen og af 46,5 m moræneler og smeltevandsler.

				<p>Potentialet viser en strømningsretning mod nordøst mod kysten, og projektarealet ligger således nedstrøms de 2 vandværker, som det også fremgår af indvindingsoplandenes beliggenhed. Som det fremgår af kortet, er vandværksboringerne både i nordvest og i syd omgivet af BNBO.</p> <p>De nærmeste beliggende boringer findes mellem 200 og 300 m fra projektarealet og er ældre boringer uden angivelse af anvendelse. Det drejer sig om boringerne DGU nr. 169.362, 169.140 og 169.167.</p> <p>Ved råstofindvinding i det ansøgte projektareal bortgraves der kun et meget begrænset lerlag på ca. 1 m og maks. 2 meter, som beskytter det dybereliggende grundvand. Der vil ligeledes være ændring af arealanvendelsen fra landbrug til et kvælstof-minivådområde inden for indvindingsarealet efter endt råstofgravning.</p> <p>Med den begrænsede indvindingsdybde af rødbrændende ler samt indvinding over grundvandsspejl sammenholdt med afstanden til vandværksboringerne i nordvest og i syd og de vilkår, der bliver stillet i tilladelsen, vurderes projektet ikke at være en hindring for, at områdets grundvand fortsat kan anvendes.</p>
<p>Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?</p>			X	<p>De nærmeste § 3-beskyttede naturtyper findes i en afstand af mellem ca. 435 og 570 m fra projektarealet og består af søer og enkelt engareal, mens nærmeste beskyttede vandløb Vestermosebæk ligger ca. 300 m sydøst for arealet.</p> <p>Der findes ligeledes 2 mindre vandhuller ca. 120 m øst herfor på nabomatriklen, som er af ældre dato og opstået ved manuel udgravning. Disse er desuden brostensbelagte i bunden og blev tidligere bl.a. anvendt til vanding af heste og vaskning af hestevogne.</p> <p>Da der er tale om afgravning af rødbrændende ler over grundvandsspejl, vurderes projektet ikke at påvirke disse vådområder.</p> <p>Et rørlagt vandløb diagonalt gennem projektarealet, som efter indvindingen af ler vil indgå i minivådområdet, vurderes tilsvarende ikke at blive påvirket. Der vil endvidere blive holdt en graveafstand til dette vandløb.</p>
<p>Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?</p>			X	

Forudsætter projektet rydning af skov?			X	
Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			X	Der er ikke kendte planer i forhold til reservater eller naturparker.
Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			X	Ikke relevant.
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			X	Der er ingen beskyttede eller fredede område indenfor eller tæt ved projektarealet.
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			X	Nærmeste Natura 2000-område nr. 94, Habitatområde H83 og Fuglebeskyttelsesområde F68 Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov er beliggende ca. 1,6 km syd for projektarealet. På grund af afstanden mellem habitatområdet og projektarealet samt råstofindvindingens karakter i form af indvinding af overfladenær, rødbrændende ler, vil der ikke være en påvirkning af Natura 2000-området.
Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?			X	Der er ikke oplysninger om bilag IV arter inden for projektarealet i Naturdata på Danmarks Miljøportal.
Forventes området at rumme danske rødlistearter?			X	Der er ikke oplysninger om rødlistede arter inden for projektarealet i Naturdata på Danmarks Miljøportal.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			X	Ikke relevant
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			X	Ikke relevant
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			X	Ikke relevant
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			X	Ikke relevant

Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			X	Projektarealet er beliggende i landzoneområde med spredte bebyggelser. Nærmeste by er Bovrup, som er en mindre landsby, beliggende ca. 2,4 km nord for arealet.
Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			X	
Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			X	
Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			X	Det anbefales imidlertid, at der foretages arkæologiske forundersøgelser forud for råstofindvindingen.
Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			X	
Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			X	

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Meget lokal og begrænset til projektarealet.			
Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Inden for en radius af 100 meter findes ingen beboelser, mens der inden for 200 meter findes i alt 2 beboelser. Inden for en radius af 300 meter findes yderligere nogle få beboelser. Det forventes således, at et begrænset antal personer vil blive påvirket af indvindingen.			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			X	Området vurderes ikke at være sårbart overfor den forventede miljøpåvirkning. Der stilles vilkår for indvinding af råstoffer i tilladelsen, der imødegår eventuelle miljøpåvirkninger som f. eks forurening.

Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			X	De identificerede påvirkninger forventes ikke at være væsentlige hverken enkeltvis eller samlet. Der vil sandsynligvis være en kortvarig påvirkning af enkelte ejendomme på grund af øget trafik, men trafikken på offentlige veje kan ikke reguleres via råstof tilladelsen.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			X	
Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			X	Råstofindvindingen er meget lokal, og der vil ikke være en forventet påvirkning over kommunegrænsen til nærliggende kommuner, grundet afstanden.
Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			X	Ikke relevant
Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			X	Den samlede miljøpåvirkning betegnes ikke som kompleks. Det konkrete projekt medfører velkendte påvirkninger, som er almindelige ved den type af projekter, og som kan beskrives. Derudover kan påvirkningerne håndteres i forbindelse med fastsættelse af vilkår i en tilladelse til råstofindvinding, heraf fastsættes der vilkår for støj og støv.
Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	X			Miljøpåvirkningen fra indvindingen af råstoffer og transport vil ske med stor sandsynlighed.
Er påvirkningen af miljøet varig?	X			Den landskabelige påvirkning vil være varig og ikke reversibel. Det drejer sig om en begrænset påvirkning som følge af en overfladenær indvinding af rødbrændende ler. Efterbehandlingen til minivådområde bevirker, at det drænlagte vandløb vil blive gravet op og indgå i minivådområdet, og der vil blive efterbehandlet til mere natur lokalt i området. Påvirkningen mht. trafik, støj og støv i forbindelse med råstofindvindingen mv. ikke vil være varig.
Er påvirkningen af miljøet hyppig?	X			Transporten med råstoffer vil finde sted i den periode, hvor der foretages råstofindvinding på projektarealet. Påvirkningen er således ikke varig, men hyppig i indvindingsperioden – som dog begrænser sig til 1 gravesæson.
Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	X			Indvindingen af råstoffer vil ændre landskabet. Men påvirkningen vil være begrænset, idet der kun er tale om en overfladenær indvinding af rødbrændende ler.

Er der andre kumulative forhold?			X	Der er ikke flere råstofgrave eller andre kendte projekter, der kan ses i kumulation med det ansøgte projekt.
Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?			X	Det er et formål med råstofloven, at råstofferne skal indvindes i området, udlagt i Råstofplan 2016. Derfor er det som udgangspunkt ikke muligt at begrænse indvirkningerne på landskabet, men det er muligt i en tilladelse at stille relevante vilkår med henblik på at begrænse påvirkninger som støj og støv.

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		X	<p>Projektarealet er beliggende i et landbrugsområde med få og spredte beboelser og dermed få personer, der påvirkes af råstofindvindingen. Der er ingen registrerede, beskyttede eller fredede områder indenfor eller nær det ansøgte areal, ej heller beskyttede sten- og jorddiger eller fredede fortidsminder og kulturarvsarealer.</p> <p>Det vurderes, at projektet ikke vil være en hindring for, at områdets grundvand fortsat kan anvendes, og der er ikke risiko for, at råstofgravningen over grundvandsspejl vil påvirke de nærmeste beliggende § 3-beskyttede søer eller engarealer.</p> <p>Med hensyn til de landskabelige forhold vil der kun være en begrænset påvirkning som følge af en overfladenær indvinding af rødbrændende ler. Efterbehandlingen til minivådområde bevirker, at det rørlagte vandløb centralt i området vil blive gravet op og indgå i minivådområdet. Minivådområdet vil blive omgivet af græsarealer, mens der udenom selve projektarealet fortsat vil være mark, enten i omdrift eller brak. Den landskabelige påvirkning såvel under som efter råstofindvinding forventes hverken enkeltvist eller kumulativt at påvirke landskabet væsentligt.</p>

Sagsbehandler: Tine Bunk Schrøder
E-mail: tbs@rsyd.dk
Dato: 25. februar 2020
Journal nr.: 19/32666

			Det vurderes, at projektet i sig selv eller i kumulation med såvel udnyttede som uudnyttede råstoftilladelser eller vedtagne planer ikke har nogen væsentlig negativ effekt på miljøet. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.
--	--	--	---

Dato: 26-02-2020 Sagsbehandler: Tine B. Schrøder

Mogens Dall
Kidingvej 42
6200 Aabenraa

Trafik og Anlæg
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676
www.aabenraa.dk

Dato: 11-03-2020
Sagsnr.: 20/10429

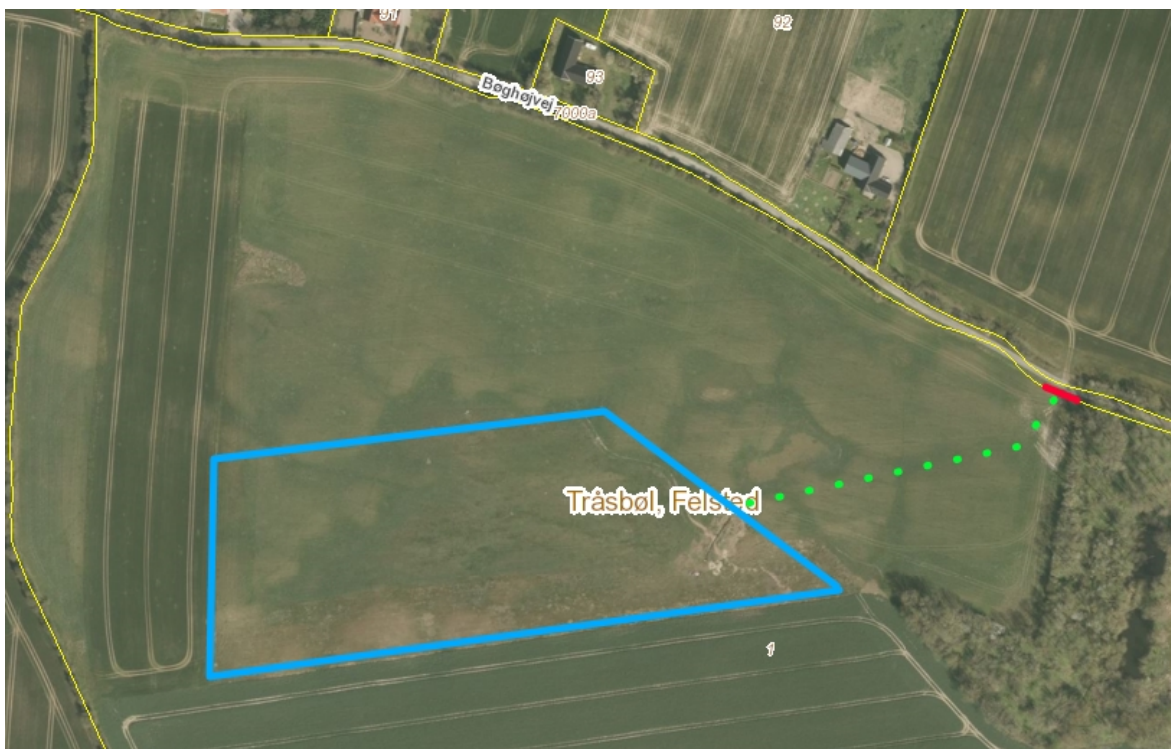
Kontakt: Keld Rysgaard
Direkte tlf.: 7376 7322
E-mail: kry@aabenraa.dk

Tilladelse til vejadgang til lergraveområde på matr. nr. 1 Tråsbøl, Felsted

Afgørelse

Aabenraa Kommune giver tilladelse til, at en eksisterende vejadgang til marker også kan anvendes som vejadgang til et kommende råstofgraveområde.

Vejadgangen ligger på Bøghøjvej, med placering som vist med rødt herunder.

Vilkår

1. Denne tilladelse gælder i to år fra datoen for afgørelsen, hvorefter den skal søges fornyet hvis den fortsat er nødvendig.

2. Vejadgangen skal være så bred, at der ikke køres over i modsatte rabat når der svinges ind og ud fra graveområdet. Vejledende bredde 10 meter.
3. Vejadgangen skal befæstes med 30 cm BS og 30 cm SGII i hele vejadgangens bredde.
4. Vejadgangen skal anlægges af en entreprenør som har erfaring med gravearbejde i offentlige veje.
5. Ved kørsel til og fra gravearealet skal det sikres, at lastbilerne ikke passerer hinanden på Bøghøjvej. Dette skal enten ske ved at der er radiokontakt mellem bilerne, eller ved at der kun køres i én retning på Bøghøjvej.
6. Ved anlæg af vejadgangen skal ansøger sikre, at entreprenøren har personale på opgaven, som har bestået kurset "Vejen som arbejdsplads, trin 1".
7. Inden der graves i vejarealet skal entreprenøren søge om gravetilladelse og sikre at der er kendskab til eventuelle forsyningsledninger i vejen.

Afgørelsen er meddelt i henhold til vejlovens § 49.

Redegørelse for sagen

Ansøger ønsker at grave ler på sin mark, med en indvindingsperiode på 1 år.

Bøghøjvej er smal, ca. 3,9 meter, og passage med to lastbiler vil belaste rabatterne.

Trafikbelastningen på Bøghøjvej er lille.

Begrundelse for afgørelsen

Aabenraa Kommune skønner, at benyttelse af vejadgangen som ansøgt kan ske uden trafikale eller vejtekniske problemer, forudsat at vilkårene overholdes.

Det har betydning for kommunens skøn, at trafikbelastningen på Bøghøjvej er lille.

Vilkåret om kørsel i kun én retning på Bøghøjvej, eller alternativt radiokontakt, er stillet for at hindre at lastbiler (herunder med læs) passerer hinanden, og derved kører ud i rabatterne og belaster disse.

Klagevejledning

Aabenraa Kommunes afgørelse kan påklages til Vejdirektoratet, Carsten Niebuhrs Gade 43, 5. sal, 1577 Kbh. V.

Klagen kan indsendes via www.borger.dk – Samfund og rettigheder – Klagemuligheder – Klagemuligheder i Danmark – Klag til Vejdirektoratet over afgørelser på vejområdet.

Behandling af klagen dækker kun retlige forhold, dvs. hvorvidt kommunens afgørelse er lovlig, og der tages ikke stilling til kommunens skøn inden for lovens rammer.

Klagefristen er 4 uger.

Venlig hilsen
Keld Rysgaard
Teamleder

Kopi til LandboSyd, att. Britt Bjerre Paulsen

Mogens Dall
Kidingvej 42
6200 Aabenraa

Natur
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 20. marts 2020
Sagsnr.: 20/783

Kontakt: Mette A. Juhl
Direkte tlf.: 7376 6350
E-mail: majuh@aabenraa.dk

Tilladelse til regulering af det offentlige vandløb Tråsbøl Vestermose bæk

Vandløb: Tråsbøl Vestermose bæk (Lun 07.1)

Projekt: Etablering af minivådområde

Matr. nr.: 1 Tråsbøl, Felsted

Ansøger: Britt Bjerre Paulsen (LandboSyd) på vegne af Mogens Dall

Vandløbsmyndigheden har besluttet at meddele tilladelse til etablering af minivådområde på matr. nr. 1 Tråsbøl, Felsted. Til afgørelsen er knyttet en række vilkår og betingelser.

Afgørelsens grundlag

- Ansøgning af 6. januar 2020
- Besigtigelse 12. december 2019

Projektbeskrivelse

Aabenraa Kommune har den 6. januar 2020 modtaget VVM-ansøgning for regulering af det offentlige rørlagte vandløb Tråsbøl Vestermose bæk (Lun 07.1) på matr. nr. 1 Tråsbøl, Felsted.

Ansøger ønsker at etablere et minivådområdeanlæg. Området er udpeget som råstofområde for rødbrændende ler, og derfor skal udnyttes til råstoffer, før minivådområdet anlægges.

Ansøger ønsker at regulere 300 meter af det offentlige vandløb fra ca. station 1854 til ca. station 2150 meter (se vedlagte projekttegning). Vandløbet omlægges ved station 1850 meter med et nyt rør i samme dimension (Ø 0,40 m). Vandlet ledes ind i minivådområdets sandfang i den vestlige ende ved station ca. 1905 meter. Vandet ledes videre ud i en række af dybe og lavvandede bassiner og ud af minivådområdet i den østlige ende. Her etableres et dykket udløb, som ledes ud til en iltningsstrappe bestående af marksten. Det dykkede udløb lægges med et rør, der er min. lige så stort i både diameter og tværsnitsareal som indløbet. Der etableres et nødoverløb, der ligger ca. 30 cm over den udløbskote, som bassin-dybderne er anlagt efter. Efter iltnings-trappen ledes vandet tilbage i Tråsbøl Vestermose bæks eksisterende forløb ved station 2150 meter. Dræn i den omkringliggende mark der fører til det offentlige vandløb

vil blive opsamlet i omfangsdræn. I det omfang det kan lade sig gøre vil omfangsdræne blive ført til sandfanget, og ellers vil vandet blive ført uden om minivådområdet og ledt ud ved iltningsstrappen, så det ledes videre i det offentlige vandløb. Imens gravearbejdet foregår, vil evt. vand i vandløbet blive pumpet fra brønd i station 1919 meter og uden om bassinerne.

Beskrivelse af vandløbet

Tråsbøl Vestermose bæk (Lun 07.1) er et offentlig vandløb. Vandløbet er rørlagt fra station 0 til station 2499 meter. Vandløbet er nedstrøms den rørlagte strækning beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Vandløbet er ikke omfattet af vandområdeplanen og har derfor intet miljømål. Vandløbets nuværende tilstand er ukendt.

Afgørelsens vilkår

Anlægsarbejdet skal udføres i overensstemmelse med ansøgningens beskrivelse samt på følgende vilkår:

- Tråsbøl Vestermose bæks rørlagte strækning fra station 1854 meter og til ca. station 1905 meter skal lægges i samme dimension som eksisterende rør (Ø 0,40 m) med et fald på ikke mindre end 1 ‰.
- Afstrømningsforholdene i det offentlige vandløb må ikke forringes i forhold til bestemmelserne i vandløbsregulativet.
- Eventuelle dræn der leder ind i projektområdet skal kunne opretholde deres funktion.
- Udvaskning af sand og jord skal begrænses mest muligt i forbindelse med etableringen.
- Vand fra anlægget skal iltes ved udledning til det offentlige vandløb.
- Aabenraa Kommune er ikke forpligtet til at vedligeholde det offentlige vandløb fra indløbet (station 1905 meter) til udløbet af minivådområdet (station 2150 meter).
- Den fremtidige vedligeholdelsespligt påhviler anlæggets ejer.
- Eventuelle fund af arkæologisk materiale skal straks anmeldes til Museum Sønderjylland og arbejdet standses, jf. museumslovens § 27 stk. 2.
- Opdages der en forurening i jorden, skal Aabenraa Kommune underrettes i henhold til § 70 i jordforureningsloven.
- Aabenraa Kommune vil ikke på noget tidspunkt kunne gøres ansvarlig for skader, der kan henføres til dette projekt.

Vurdering

Minivådområdet vil tilbageholde sand samt rense drænvandet for kvælstof og fosfor inden det ledes videre til det offentlige vandløb. Vandløbsmyndigheden har derfor vurderet, at minivådområdet ikke skønnes at have nogen negativ indflydelse på vandløbets afstrømningsmæssige eller miljømæssige forhold, såfremt det er etableret efter ovenstående vilkår.

Godkendelsens varighed

Anlægsarbejdet skal være udført senest 3 år fra godkendelsesdatoen. Hvis dette ikke er tilfældet bortfalder godkendelsen.

Anlægsarbejdes igangsætning

Anlægsarbejdet kan igangsættes efter klagefristens udløb, såfremt der i perioden inden ikke indkommer klager, der har opsættende virkning på denne afgørelse.

Færdigmelding

Aabenraa Kommune skal orienteres, når anlægsarbejdet er udført.

Lovgrundlag

Lovbekendtgørelse 2019-11-25 nr. 1217 om vandløb:

§17 Vandløb må kun reguleres efter vandløbsmyndighedens bestemmelse

Anden lovgivning

Denne afgørelse omfatter ikke godkendelse efter anden lovgivning. Ansøger er selv ansvarlig for, at alle nødvendige og lovpligtige godkendelser er indhentet, før anlægsarbejdet sættes i gang.

Vurdering i henhold til habitatdirektivet

Aabenraa Kommune skal i henhold til habitatbekendtgørelsen¹ foretage en vurdering af tilladelsen i forhold til den generelle beskyttelse af visse dyre- og plantearter. Aabenraa Kommune vurderer, at projektet ikke vil beskadige yngle- og rasteområder for dyrearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV a) eller ødelægge plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV b).

Afgørelse om at projektet ikke er VVM pligtigt

Projekter omhandlende regulering af vandløb fremgår af VVM-bekendtgørelsens bilag 2² som værende screeningspligtige. Aabenraa Kommune har truffet afgørelse om, at projektet ikke afkaster VVM pligt.

Aktindsigt

Der gøres opmærksom på retten til aktindsigt, jævnfør Vandløbsloves § 77.

Høring

Afgørelsen har været i høring i perioden 20. februar 2020 til og med 19. marts 2020. Der er ikke kommet kommentarer eller indsigelser mod projektet i denne periode.

Klage m.v.

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter reglerne i klagevejledningen. Klagefristen er 4 uger fra den dato godkendelsen er meddelt. **Klagefristen udløber 23. april 2020.**

¹ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

² Bekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018. Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Klagevejledning

Hvis I ønsker at klage over denne afgørelse, kan I klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. I klager via Klageportalen, som I finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk, hvor I logger på ligesom I plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Når I klager, skal I betale et gebyr (900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau)). I betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Klagegebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen.

Hvis I ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal I sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

I vil få besked, hvis der modtages klage.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. I tilfælde, hvor offentlig annoncering har fundet sted, regnes klagefristen fra offentliggørelsen uanset tidspunkt for eventuel individuel underretning.

Kopi sendt til

- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Fiskeriinspektorat Øst, Afd. Ringsted, Frejasvej 1, 4100 Ringsted, inspektorat-est@fiskeristyrelsen.dk
- Tine Bunk Schrøder, Region Syddanmark, tbs@rsyd.dk

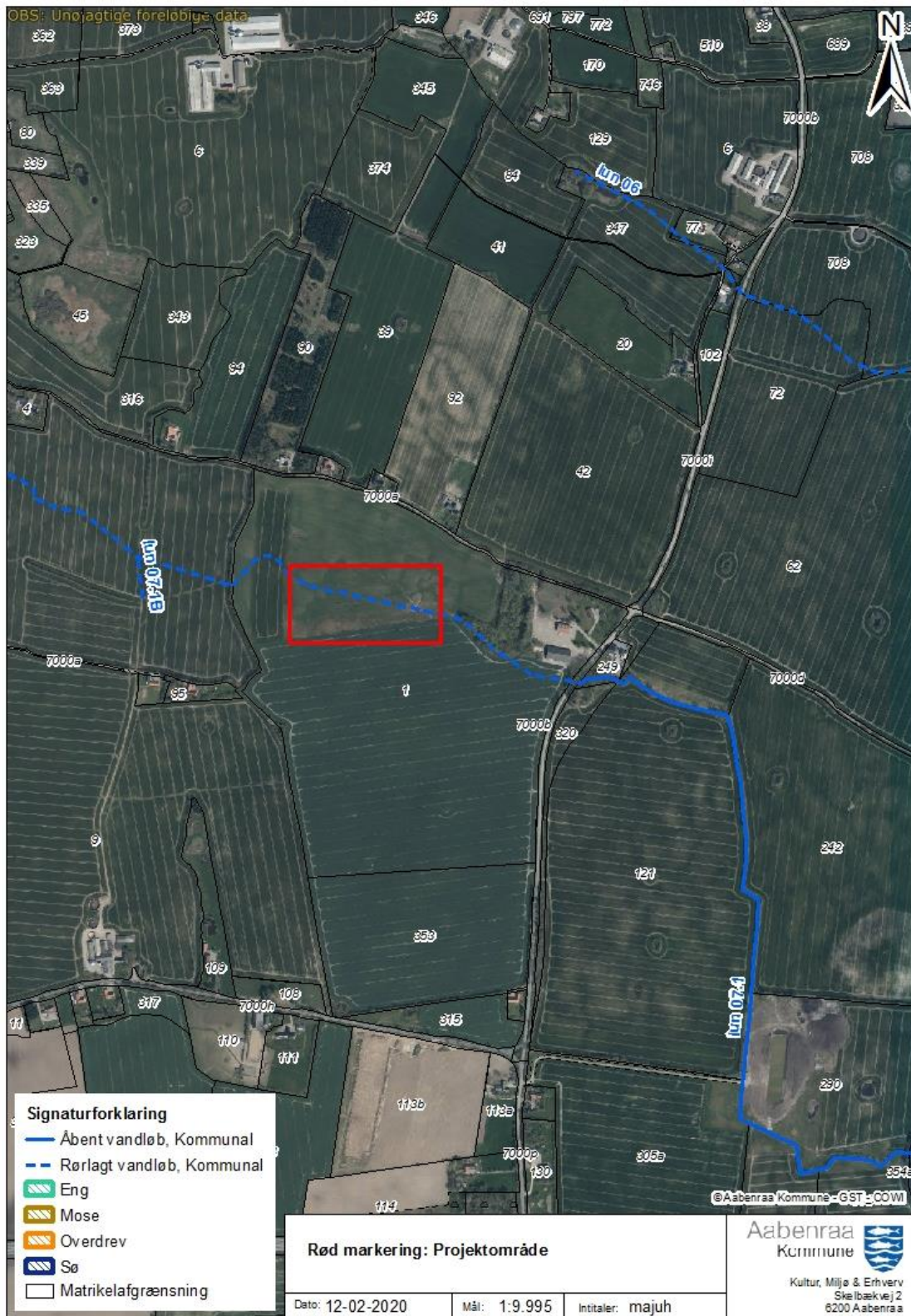
Venlig hilsen

Mette A. Juhl
Biolog

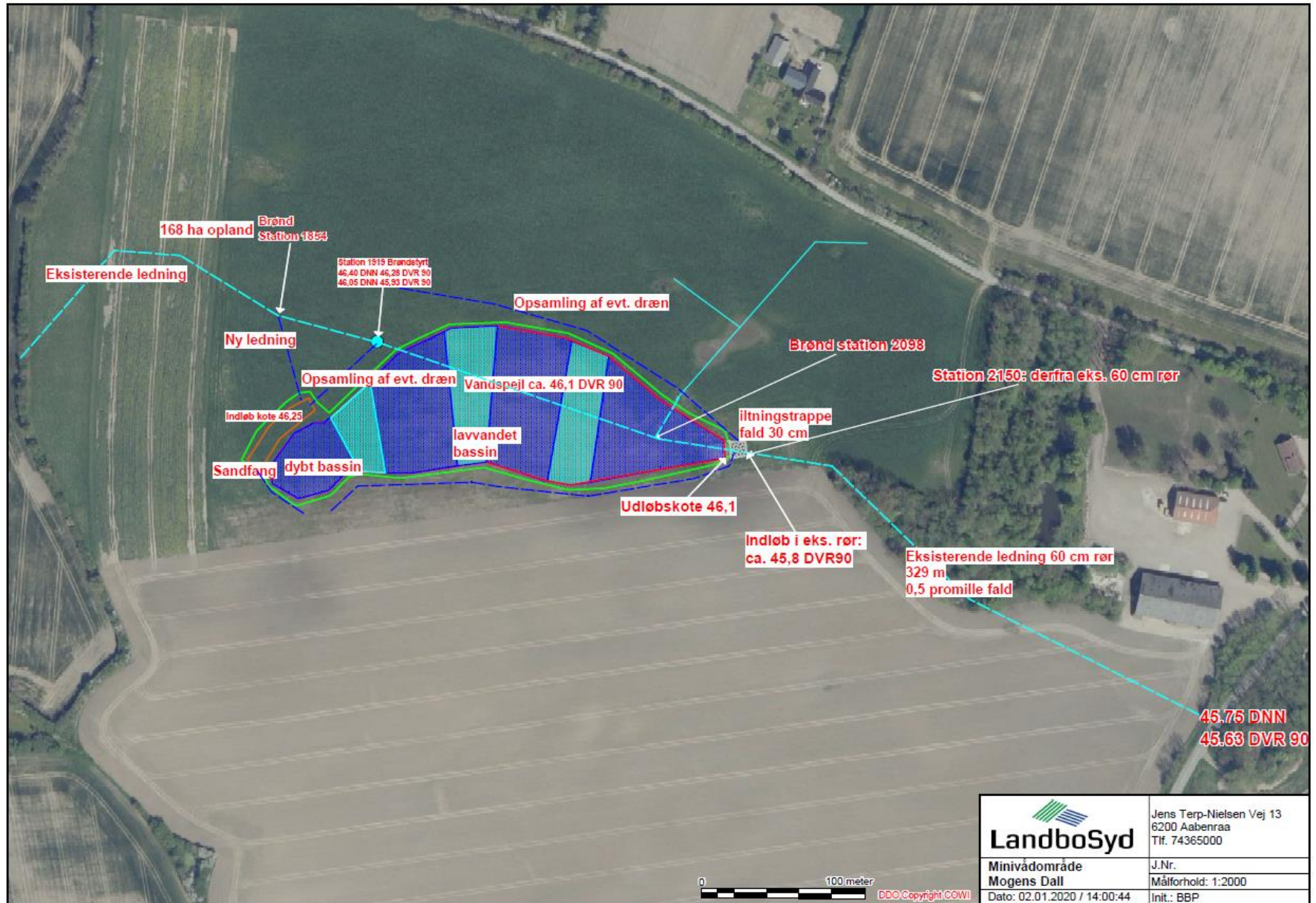
Vedlagt

- Oversigtskort
- Projekttegning

Øversigtsskorte over projektområdet

Projekttegning

Miljø

Dato: 27-11-2019

Sagsnr.: 19/61317

Sagsbehandler: Lene Lyster Hansen

Direkte tlf.: 7376 7044

E-mail: lha@aabenraa.dk

Høringsark

Arealets matr.nr. og ejerlav	1 Tråsbøl, Felsted
Ejer af det ansøgte areal	Mogens Dall
Ansøger	Mogens Dall
Råstof, der ansøges indvinding af	Rødbrændende ler

Ansøgningen

Høring modtaget i Aabenraa Kommune	26/11-2019
Høringsark udsendt til høringsgruppen	27/11-2019
Høringsark returneret til Region Syddanmark	20/12-2019
Om ansøgningen	

Høringsark er udsendt til/besvaret af følgende grupper:

Gruppe	Høring udsendt	Mail	Evt. kontaktperson
Industri	X	industri@aabenraa.dk	Lene Hansen
Landskab	X	Landskab-natur@aabenraa.dk	
Vandløb	X	vandloeb@aabenraa.dk	Mette A. Juhl
Grundvand	X	vand@aabenraa.dk	
Landbrug	X	landbrug@aabenraa.dk	
Vej	X	trafik@aabenraa.dk	Keld Rysgaard
Plan		plan@aabenraa.dk	Lene Nebel
Grundsalg		grundsalg@aabenraa.dk	Ellen Kankelborg

Industri har udsendt høringen til de grupper, der er markeret med X.

Industri

Fokuspunkter	Bemærkninger
Jordforurening	-
Råstoffer	-
Virksomheder	-
Støj	-
Affald	-
Generelt	Ingen bemærkninger
Vilkårstekst:	

Landskab/natur

Fokuspunkter	Bemærkninger
§3 beskyttet natur	Ingen bemærkninger ift. §3-beskyttet natur.
Sten- og jorddiger	
Natura 2000	Nærmeste Natura 2000 område er Rinkeø Skov, Dyrehaven og Rode Skov der ligger ca. 1,8 km syd for projektområdet. Vi vurderer derfor at projektet ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget grundet afstanden.
Bilag 4 arter	Der er ikke registreret nogen bilag IV arter i området.
Generelt	I høringsskrivelsen fremgår det, at : "Arealet bliver efterbehandlet til naturformål i form af et minivådområde i relation til det rørlagte vandløb". Vi skal bemærke, at minivådområder pr definition ikke er naturområder men tekniske anlæg, som ofte af midlertidig karakter. Etablering af minivådområdet vil kræve landzonetilladelse efter Planloven.
Vilkårstekst:	

Vandløb

Fokuspunkter	Bemærkninger
Vandløb	Til råstofindvindingen Det rørlagte vandløb på matr. nr. 1, Tråsbøl, Felsted må ikke bortgraves eller på anden måde ødelægges i forbindelse med indvindingen. Udgravning må ikke ske nærmere end 4 meter fra rørledningens midte. Ændring af vandløbets skikkelse eller placering må kun ske efter tilladelse fra vandløbsmyndigheden jf. vandløbslovens § 17. Eventuelle dræn der føres ind eller ud af projektområdet skal opretholde deres funktion.
Generelt	Til efterbehandlingsplanen

	Etablering af et minivådområde/regulering af offentligt vandløb kræver reguleringstilladelse og screeningsafgørelse (VVM).
Vilkårstekst:	

Grundvand

Fokuspunkter	Bemærkninger
Indvindingsopland	
OD	
OSD	
NFI opland	
BNBO opland	
Generelt	Ingen bemærkninger
Vilkårstekst:	

Landbrug

Fokuspunkter	Bemærkninger
Miljøgodkendt landbrug	Hvis det efterbehandlede minivådområde efter en årrække registreres som sårbar natur, kan det begrænse udviklingsmulighederne for et husdyrbrug. Det vurderes dog ikke at have negativ indvirkning på de husdyrbrug, der ligger i området pga. afstanden og den eksisterende beskyttede natur.
Ikke miljøgodkendt landbrug	Det samme som ovenfor.
Generelt	
Vilkårstekst: ingen	

Vej

Fokuspunkter	Bemærkninger
Overkørsel	Der gives separat tilladelse efter ansøgning
Jordvold	
Adgangsvej	Forventet adgang via Bøghøjvej-Kidingvej
Natura 2000	
Generelt	
Vilkårstekst:	

LandboSyd

Att.: Britt Bjerre Paulsen

Dato: 06.02.2019

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev | Sagsnr: 19/5677-8.1.12

Arkæologisk udtalelse vedr. etablering af minivådområde ved Kiding på Matr. 1, Tråsbøl ejerlav, Felsted (Aabenraa Kommune)*Arkæologisk udtalelse i henhold til Museumslovens § 25:*

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har modtaget en forespørgsel vedrørende ovennævnte projekt og har foretaget arkivalsk kontrol og arkæologisk vurdering af projektområdet. Museet gør opmærksom på, at udtalelsen er udarbejdet efter de fremsendte projektoplysninger, og den er kun gældende for det oplyste projektområde (se kortet nederst).

Efter det oplyste forsøges dele af overskudsjorden afsat til teglværker. Den resterende overskudsjord skal indarbejdes i overjorden i de omkringliggende arealer uden muldafrømning af disse.

Projektområdet, der, efter det oplyste, er på 1,7 ha + tilslutningsledninger (se kortet nederst), placeres i en fugtig lavning i kuperet terræn, hvor der tidligere har været gravet i forbindelse med dræning. Der er ikke registreret fortidsminder inden for området.

På baggrund af ovenstående vurderer Museet, at risikoen for at støde på arkæologiske fortidsminder under jordarbejde er minimal, og mener, at en arkæologisk forundersøgelse **ikke** er nødvendig.

Bygherre bedes dog være opmærksom på, at hvis der under anlægsarbejdet alligevel påtræffes jordfaste fortidsminder eller andre kulturhistoriske anlæg, skal anlægsarbejdet (jf. museumslovens § 27, lov nr. 473 af 7. juli 2001) omgående indstilles i det omfang, det berører fortidsmindet, og Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev adviseres.

Det kan endvidere oplyses, at bygherre i givet fald ikke skal udrede udgifterne til en eventuel arkæologisk undersøgelse.

Med venlig hilsen

ANNE BIRGITTE SØRENSEN
MUSEUMSINSPEKTØR
D +45 65 370 831
ANSR@MSJ.DK
PLANER@MSJ.DK